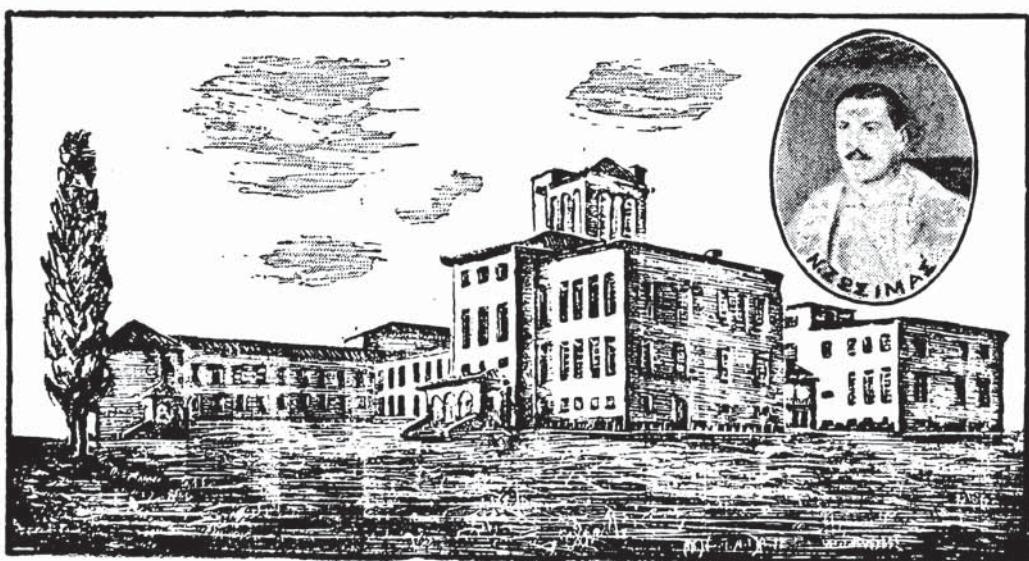

ΟΙ
ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ 1959

ΕΤΟΣ 8'

ΤΕΥΧΟΣ 6

ΜΕΓΑΛΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΑΙ ΙΕΡΑΡΧΑΙ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΛΑΧΟΣ
Αρχιεπίσκοπος Αθηνών

ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΑΙ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΖΩΣΙΜΑΙΑΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

Έτος Β'.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 1959

Τεύχος 6

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΥΛΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ

Συντάσσεται ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ μαθητρίας
τῶν Προτύπων Δημ. Σχολείων τῆς Ζ.Π.Α.

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ
ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΓΑΡΑ ΠΟΥ ΤΕΛΕΙΩΝΕΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟΝ ΕΤΟΣ...

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΗΣ ΕΚΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΜΑΣ ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΟΥΝ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

'Αγαπημένοι μας φίλοι

Πᾶνε πιὰ ἔξ διλόκληρα χρόνια ἀπὸ τότε ποὺ πρώτη φορά ἀφήσαμε τὴν ἀγκαλιά τῆς μαννούλας μας γιὰ νὰ μᾶς δεχθῇ μιὰ ἄλλη θερμὴ ἀγκάλη : ἡ ἀγκάλη τοῦ Σχολείου μας.

'Αλήθεια! Πῶς πέρασαν εὐτυχισμένα τὰ χρόνια! Δὲν ήταν χθές, ποὺ στὸ μεγάλο γραφεῖο τοῦ σχολείου μας μᾶς ωρτοῦσαν τὸ δνομά μας κι' ἐμεῖς κοκκινίζοντας μόλις τὸ ψιθυρίζαμε; Δὲν ήταν χθές, ποὺ ὑπερήφανοι δείξαμε στοὺς γονεῖς μας τὸν πρῶτο μας βαθμό; Καὶ ὅμως! Τὸ ρολόϊ τοῦ χρόνου, δουλεύοντας ἀδιάκοπα, μᾶς δείχνει πῶς ἔξ διλόκληρα χρόνια διάβηκαν... "Αχ, καὶ νὰ γύριζαν πίσω!"

Πόσα ώραῖα πράγματα μάθαμε σ' αὐτὰ τὰ χρόνια! Μάθαμε γιὰ τὴν πατρίδα μας καὶ γιὰ τὶς ἄλλες χῶρες τοῦ κόσμου, μάθαμε τὴν γλῶσσα μας καὶ μὲ τὴν Ἑλληνικὴ Ἰστορία, καταλάβαμε γιὰ πρώτη φορά, τὶ θὰ πῆ Ἑλλήν. Μὲ τὰ θρησκευτικά, πλησιάσαμε περισσότερο κοντὰ σ' Ἐκεῖνον, ποὺ μαρτύρησε γιὰ μᾶς καὶ μάθαμε τὶ νὰ κάνουμε γιὰ νὰ εἴμαστε καλοὶ Χριστιανοί. Ἐπίσης διδαχθήκαμε καὶ ἄλλα ώραῖα μαθήματα ποὺ μᾶς βοήθησαν νὰ προοδεύσωμε.

Πόσα παιχνίδια, μικροκαυγαδάκια καὶ τρέλλες ἔχουμε κάνει στὴν σχολικὴ αὐλὴ καὶ στὶς αἰθουσες! Καὶ πάντα, δταν τελειώναμε ἕνα παιχνίδι βρίσκαμε κάποιο ἄλλο πιὸ τρελλὸ ἀπ' τὸ πρῶτο. Κάποτε μὲ τὴν παιδικὴ ἔμφυτο περιέργεια ἔξερευνούσαμε μυστηριώδη μέρη γιὰ μᾶς — π.χ. τὴν ἄλλη πτέρυγα τῆς Ἀκαδημίας — καὶ μπερδεμένες ὑποθέσεις—τὸν ἀπροσδόκητο θάνατο μιᾶς γάτας—κ.ἄ. 'Αλλὰ τώρα, αὐτὰ ἀνήκουν στὸ παρελθόν. Σήμερα μᾶς ἀπασχολεῖ τὸ μέλλον. Καὶ τὸ πλησιέστερο γεγονός στὸ μέλλον, εἶναι αἱ εἰσιτήριοι ἔξετάσεις. Εὐχόμαστε σ' ὅ-

λους τοὺς συμμαθητὰς καὶ συμμαθητρίας «Καλὴ ἐπιτυχία» καὶ «Καλὴ Πρόοδο».

Τώρα ποὺ πλησιάζει ὁ καιρὸς ποὺ θὰ φύγουμε ἀπὸ τὸ σχολεῖο καὶ θὰ πᾶμε σ' ἕνα ἄλλο μεγαλύτερο, ἔνα μυτερὸ ἀγκάθι μᾶς κεντᾶ τὴν καρδιά. Καμμιὰ φορὰ χαιρόμαστε, ἄλλὰ περισσότερο λυπούμαστε ποὺ θὰ ἀφήσωμε τὸ Σχολεῖο μας. Λυπούμαστε ποὺ θ' ἀφήσωμε τοὺς καλούς μας διδασκάλους καὶ τοὺς ἀγαπημένους φίλους. Ποιὸς ξέρει ἂν κάποτε θὰ συναντηθοῦν οἱ δρόμοι μας! Μὰ κι' ἂν ὅχι, δὲν θὰ λησμονήσουμε ποτὲ αὐτοὺς ποὺ μᾶς ἀγάπησαν καὶ ἀγαπήσαμε.

'Αντίο, σεβαστοί μας διδασκαλοί! Σταθήκατε γιὰ μᾶς σὰν δεύτεροι γονεῖς, καὶ σᾶς εὐγνωμονοῦμε γι' αὐτό. Τὸ μόνο ποὺ μποροῦμε νὰ σᾶς προσφέρουμε εἶναι ἡ εὐχαρίστησις καὶ ἡ ὑπερηφάνεια ποὺ θὰ δοκιμάσετε στὸ μέλλον βλέποντάς μας ἄξιους Ἑλληνας καὶ προοδευμένους.

'Αντίο, παιδικοί μας σύντροφοι. Εἴσαστε πάντοτε ἀγαπητοί, ἀκόμη καὶ δταν μαλώναμε. 'Αντίο, ἀγαπημένα μικρὰ παιδάκια. Σᾶς νοιώθαμε σὰν ἀδελφάκια μας! 'Αγαπημένο μας Σχολεῖο, ἀντίο! Σὲ ἀγαπήσαμε πολὺ καὶ εἴμαστε ὑπερήφανοι γιὰ σένα.

'Αντίο σὲ δλους σας. Σὰν διαμάντια θὰ λάμπουν οἱ γλυκείες ἀναμνήσεις στὶς καρδιές μας, γιὰ πάντα... γιὰ πάντα... γιὰ πάντα!

Διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Σ.Τ.' Τάξεως

τοῦ 'Εξαταξίου, Τετραταξίου καὶ

Α.' καὶ Β.' Μονοταξίου Προτύπων

ΜΙΡΑΝΤΑ ΧΡΙΣΤΙΔΟΤ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΥ

ΠΩΣ ΣΚΟΤΩΘΗΚΕ Ο ΑΛΗ - ΠΑΣΑΣ

Στις 14 Κανούνι - σανί (Γενάρη) 1822, δο Χουρσήτ Πασιάς τον έστειλε τὴν εἰδόηση δι τὸ φιρμάνι τῆς ἀμνηστείας ἐτοιμάστηκε στὴν Πόλη, καὶ τοῦ ζητοῦσε μιὰ συνάντηση.

Ο 'Αλῆς, σκέφτηκε μιὰ ὀλόκληρη μέρα κι' ὑπεροα δέχτηκε νὰ ίδῃ τὸ Χουρσήτ σὲ μιὰ συνάντησή τους στὸ Νησὶ τῆς Λίμνης. "Ισως νὰ είχε πιὰ καταλάβει, δι τὸ μοιραίο, δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ἀποφύγῃ, καὶ ζητοῦσε μονάχα γὰ κερδίση καιρό, κρατημένος, ἀπὸ ποιὸς ξέρει ποιὲς ἀπελπισμένες ἔλπιδες.

Τὸ πωαῖ τῆς ἐπομένης μέοας, πήγε πρὸς ουνάντηση τοῦ Σελήνη Τσιάμη.

—Τὸ Κάστρο τώρα εἶναι ἐμπιστευμένο στὰ χέρια σου, τοῦ εἰπεῖ ἀν δὲν ίδης αὐτὸ τὸ κομπολόγι, νὰ μὴ τὸ παραδώσῃς ἀν μὲ σκοτώσουν στὸ Νησὶ, ἐσὺ νὰ τὰ τινάξης δᾶτον ἀδρά.

Κατόπι, ἀφοῦ κάλεσε κοντά του τὸν πολυαγαπημένο του, γυιὸ τοῦ Βελῆ καὶ ἔγγονό του Ισμαήλ, τοῦ χτύπησε χαϊδευτικὰ τὰ μάγουλα καὶ τοῦ παρέδωσε ὅλη τὸν τὴν ἔξουσία καὶ τὴ δικαιοδοσία του.

Φεύγοντας, πήρε μαζύ του τὸ Θανάση Βάγια μὲ τὸν δώδεκα ἄνδρες του, καὶ τὴ γλυκειά του Βασιλική, μὲ τὸ λεπτὸ καὶ λεβέντικο μπόι καὶ τὰ μαβιά της μάτια καὶ μπαίνοντας στὸ καικὶ, ἀποβιβάστηκε στὸ Νησὶ, καὶ πήγε στὸ μικρὸ Μοναστήρι τοῦ Παντελένιμονα.

Ο 'Αλῆς βάδιζε πιὰ μόνος του πρὸς τὴ μοίρα του. Μεγαλύτερη γι' αὐτὸ ἀπόδειξη ἀπὸ τὴ φυγὴ του στὸ Νησὶ, δὲ μποροῦσε νὰ γίνη.

Τὸ Νησάκι τῆς Γιαννιώτικης Λίμνης, εἶναι ζήτημα νὰ ἔχῃ διληκὸ μῆκος περισσότερο ἀπὸ 500 μέτρα καὶ πλάτος πολὺ μικρότερο ἀμυντικὰ προσόντα αὐτὸ δὲν παρου-

σίαζε, οὕτε βέβαια θὰ πίστευε δι 'Αλῆς δι τὸ θὰ μποροῦσε ἔκει νὰ κρατῆση πόλεμο, μὲ τὶς δύο μόλις δεκαδες ἄνδρες ποὺ εἶχε πάρει μαζί του.

Μὰ δι πνιγμένος πιάνεται ἀπὸ τὰ μαλλιά τὸν πίστεψε φαίνεται —σὰ σὲ ἔσχατο πιὰ καταφύγιο— δι τὸ πονηρὸς Χουρσήτ, μποροῦσε

ΑΛΗ - ΠΑΣΑΣ

καὶ νὰ λέη ἀλήθεια.

Ἐπειτα, κρατοῦσε στὰ χέρια του ἔνα σοβαρὸ ἀτού: Τὴν πυριτιδαποθήκη τοῦ Ιτσ-Καλέ, μὲ τὸν πιστότατό του Σελήνη Τσιάμη καὶ τὴν ἀναμμένη πάντοτε θρυαλλίδα. Ἀλλὰ περισσότερο, τὴν πεποίθηση ποὺ ἐπικρατοῦσε τότε παντοῦ γιὰ τοὺς ἀμύθητους θησαυρούς του.

Ο 'Αλῆς, ἔξερε καὶ πόσο μεγάλη δύναμη εἶναι τὸ χρῆμα· ἀν ἦταν μονάχα γιὰ τὶς μπαροῦτες, δο Χουρσήτ, δὲ θὰ δίσταξε καθόλου ν' ἀντικρύσῃ τὸ ἐνδεχόμενο τῆς ἀνατίναξης τοῦ Ιτσ-Καλέ, προσειλένουν νὰ ἔξιντώσῃ τὸν 'Αλῆ. "Ομως ἔτσι, θὰ χανόταν ίσως κάθε ἐλπίδα γιὰ τοὺς θησαυρούς.

Ο Χουρσήτ, ἀδιάθετος τάχα, δὲν πήγε στὸ Νησὶ. "Έστειλε ὅμως στὸν 'Αλῆ Πασιά λογιῶ - λογιῶ προμήθειες κι' ἔνα ταχινὶ μουσικὰ δργανα (βιολιά), βεβαιώνοντάς τον δι τι, δπου νάναι, φτάνει καὶ τὸ φιρμάνι.

"Ομως δ 'Αλῆς ἔξερε καὶ τοὺς ἔχθρούς του.

Κάποια μέρα, δο Χουρσήτ, τοῦ μήνυσε δι τι, ἐπὶ τέλους, τὸ φερμάνι τῆς ἀμνηστείας ἔφτασε. Καὶ τώρα ποὺ δο Σουλτάνος ἔδειξε τόση μεγαλοψυχία, ἔπρεπε κι' αὐτὸς νὰ μὴ ὑστερήσῃ καὶ νὰ διατάξῃ τὸ Σελήνη Τσιάμη νὰ παραδώσῃ τὸ φρούριο. Είνε ὅμως στὸ μεταξὺ φροντίσει δο Χουρσήτ νὰ περικυκλώσῃ ἀπ' δλες τὶς μεριές τὸ Ιτσ-Καλέ.

Ο 'Αλῆς τότε, φρόντισε νὰ στείλη πρὸς τὰ ἔκει τὸν Κώστα Μπότσαρη, μὲ οητὴ διαταγὴ πρὸς τὸ Σελήνη, δχι μόνο νὰ μὴ ἐγκαταλείψῃ ἀλλὰ καὶ νὰ ἀνατινάξῃ τὸν Πύργο. "Ομως δο Μπότσαρης, γυρίζοντας ἀπρατος, τὸν πληροφόρησε δι τὸ Ιτσ-Καλέ, εἶναι ἀπὸ παντοῦ περικυκλωμένο.

Ο 'Αλῆς, ἐμήνυσε τότε στὸ Χασάν Πασιά, δι τὸ Σελήνη, χωρὶς δικό του συνθηματικὸ λόγο, δὲν παραδίνει τὸν Πύργο· καὶ τὸ λόγο αὐτό, πρέπει νὰ τὸν πάν στὸ Σελήνη, δικός του ἀνθρωπος. Ο ἀποσταλμένος ἐν τούτοις τοῦ Χασάν Πασιά, προσπαθοῦσε πάντοτε νὰ ξεγελάσῃ τὸν 'Αλῆ, ποὺ δὲν ἔξε-

ΧΟΥΡΣΗΤ - ΠΑΣΑΣ

ρε πιά, ποιὸ δρόμο νὰ πάρω;

Τελικὰ δ 'Αλῆς, θὲς γιατὶ γελάστηκε καὶ πίστεψε στὶς διαβεβαιώσεις τῶν ἔχθρῶν του, θὲς γιατὶ βαρέθηκε νὰ ἀγωνίζεται ἐνάν-

τια στὸ ἀναπότρεπτο, ἔβγαλε κακόπε τὸ πολὺ τὴν τζέπη του τὸ μυρωδάτο κομπολόϊ καὶ τὸ παράδωσε.

Ἡταν ἡ ἀρχὴ τοῦ τέλους. Τὸ κομπολόϊ ἔφτασε τὸ ταχύτερο στὰ χέρια τοῦ Λουρσήτ, ποὺ ὕστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτά, πῆγε μόνος του πρὸς συνάντηση τοῦ Σελίνι τσιάμη.

Ο Πύργος ἔτσι ἐπεσε στὰ χέρια του.

Ο Ἀλῆς, ἥταν τώρα σχεδὸν βέβαιος, διτὶ κανένα φερμάνι ἀμνηστείας δὲν εἶγε φτάσει στὰ Γιάννινα· κι' ἀνήσυχος, περίμενε τοὺς ἔχτρούς του στὸν πρόδομο τῆς τελευταίας κατοικίας του.

«Ἡταν μεσημέρι, ἀφηγεῖται ὅπως καὶ ἄλλον εἴπαμε δι Πουκεβίλ, κι' δ' Ἀλῆς, εἶγε χάσει κάθε ἀπομεινάρι αὐταπάτης. Ο σφυγμός του χτυποῦσε δρμητικός, χωρὶς μόλια ταῦτα τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ

φορές καφὲ καὶ νεφὸ παγωμένο· ἔνγαζε τὸ ρολόϊ του.. Οἱ ὕδρες τοῦ φαινόταν πολὺ μακρυές. Δὲν τολμοῦσε ν' ἀτενίσῃ τὸν οὐρανό.. Ἀπὸ κάποτε, βανόταν νὰ ἐπιθεωρῇ τ' ἄρματά του, καὶ τὰ μάτια του λάμπαν μὲ τὴ φλόγα μᾶς νιότης καὶ μᾶς ἀντρειοσύνης· ἀφηνε τὴν ἐντύπωση, σὰν κάποιου ποὺ ἐπιθυμοῦσε νὰ ξεκαθαρίσῃ πιὰ ὁριστικὰ ἡ τύχη του... Όλα τριγύρω ἥταν θλιβερά καὶ σιωπηλά...».

Ἡταν πιὰ πρόχωρημένο τὸ ἀπόγευμα, δὲν δι Κιοσσὶ Μεχμέτ Πασιᾶς ἔφτασε μὲ 30 στρατιώτες μέσα σὲ καίκι κι' ἀποβιβάστηκε στὸ προαύλιο τοῦ Μοναστηρίου.

«Οταν τοὺς εἶδε δ' Ἀλῆς, κατάλαβε πιὰ ὁριστικά, διτὶ δὲν ἔφερναν τὸ φερμάνι ποὺ τοῦ ἔιχαν ὑποσκεδῆ.

—Πασιᾶ!.. τὶ ἐλεεινότητα εἶναι αὐτή; τοῦ φώναξε. Μὴν κινη-

ροβολοῦν ἀπ' τὰ παράθυρα.

Ο Ἀλῆς, ἀκούοντας τὴν φωνή του, μόλις τότε πληροφορόταν γιὰ τὴν προδοσία καὶ τοῦ Ἐλμάξ Μπόνο.

Καὶ παρ' ὅλα τὰ χάλια του φωνάξε:

—Τὸν Ἐλμάξ, χτυπάτε!.. χτυπήστε τὸν προδότη!...

Απάνου σ' αὐτὴ τὴν μονομαχία, οἱ ἄνδρες τοῦ Μεγμέτ Πασᾶ, κατώρθωσαν νὰ μποῦν στὰ ὑπόγεια ποὺ ἥταν κάτου ἀπὸ τὰ δωμάτια του Ἀλῆ, ποὺ ἥταν πεσμένος στὸ σοφᾶ. Απὸ κεῖ κάτου κι' ἀνάμεσα ἀπὸ τὶς χαραμάδες τοῦ σανιδώματος πυροβολοῦσαν πρὸς τὴν δροφὴ τῶν ὑπογείων.

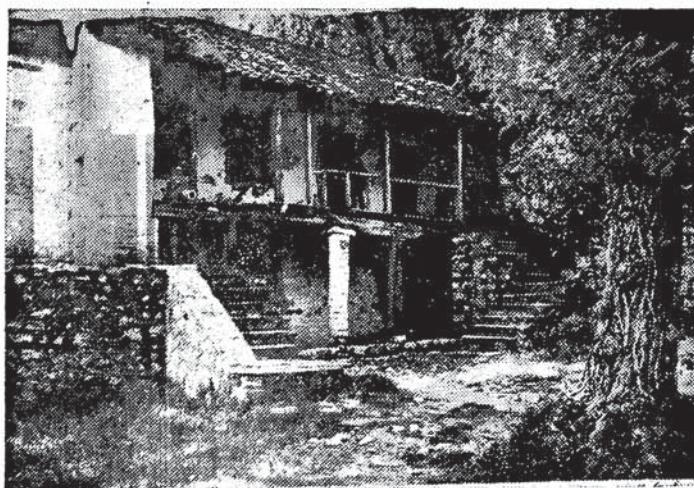
Μιὰ σφαῖρα βρῆκε τὸν Ἀλῆ στὴ σπονδυλικὴ στήλη.

Καθὼς καταλάβαινε ὅτι χανόταν, ἡ τελευταία του σκέψη στράφηκε πρὸς τὴν πολυαγαπημένη του Βασιλική, τὴν ὥραία σὰν Ἀφροδίτη, μὲ τὰ πανώρια της μάτια. Καὶ φώναξε στὸ Θανάση Βάγια:

—Τὴν Βασιλική, μὴ τὴν παραδώσης ζωντανή· σκότωσέ την, καὶ ίσαμε τὸ τέλος ἀμυνθῆτε!..

Αὐτὰ ἥταν τὰ τελευταῖα λόγια ποὺ βγῆκαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Ἀλῆ.

Απόσπασμα ἀπὸ τὸ βιβλίο τοῦ κ. Δημ. Σαλαμάγκα : «Περίπατοι στὰ Γιάννινα».

Τὸ σπίτι ποὺ ἔφονεύθη δ' Ἀλῆ-Πασᾶς στὸ Νησί

προσώπου του νὰ ξεσκεπάζουν τὴν ἐσωτερικὴ του ταραγή, οὔτε τοὺς φρικτοὺς μογόλογούς, ποὺ περνοῦσαν στὰ βάθη της ψυγῆς του. «Οσοι τὸν είδαν τὴν ἐπίσημη αὐτὴ στιγμή, ἵσχυρίζονται διτὶ κρατοῦσε μιὰ στάση γεμάτη σίγουρη ἀσφάλεια. «Ομως... πόσο ἥταν μακρὺν ἀπὸ τὴν γαλήνη τῆς ἀθωότητας!.. Καμμιὰ βάρκα δὲ βρισκόταν στὶς ἀποβάθρες τῆς Λίμνης. Οἱ φρουροὶ γύρω - γύρω στὸν Ἀλῆ, τούμαζαν τὰ φυσίγγια τους, μὲ τὸ βλέμμα στραμμένο ἀκίνητο πρὸς τὴν Λίμνη. Παρατήρησαν διτὶ κατὰ διαστήματα, φαινόταν βυθισμένος σὲ βαθειὰ συλλογή χασμουριώταν συγνά, καὶ συγνὰ περνοῦσε τὰ δάκτυλα στὰ γένια του· ἥπιε πολλὲς

θῆς ἀπὸ ἐκεῖ ποὺ εἶσαι!

Ο Μεχμέτ Πασιᾶς τότε, λέγοντας: — «Νά!.. τὸ φερμάνι εἶναι αὐτό!», ἔβγαλε ἀπὸ τὸ στήθος του ἔνα χαρτί, καὶ ταῦτο γράφοντα, μαζὶ μὲ τοὺς ἄνδρες του, ἔτρεξε πρὸς τὴν αὐλὴν τοῦ Μοναστηρίου.

Τότε δ' Ἀλῆς, τραβώντας ἀπὸ τὴν μέση τὸ πιστόλι του, πυροβόλησε δυὸ φορὲς τὸ Μεχμέτ Πασιᾶ, καὶ τὸν τραυμάτισε στὴν παλάμη. Ο Ἀλῆς, πληγώθηκε κι' αὐτὸς στὸ χέρι. Οἱ ἄνθρωποι του ἄρχισαν νὰ πυροβολοῦν, κι' ἀνάγκασαν τοὺς ἀντιπάλους ν' ἀποσυρθοῦν.

Μετάφεραν ἐπειτα τόν, σὲ κακὴ κατάσταση ἀπὸ τὸ τραῦμα του Ἀλῆ στὸ σοφά, κι' ἀπονισαν νὰ πυ-

τὴν "Ανοιξη δι οὐρανὸς εἶναι καταγάλανος.

Τὰ δένδρα ἔβγαλαν πράσινα φύλλα.

Τὰ χειλιδόνια, οἱ πελαργοὶ ἦρθαν ἀπὸ τὰ ἔνεα μέρη.

Οι βοσκοὶ ἔφυγαν στὰ ψηλὰ βουνὰ νὰ βροῦν δροσερὸ χορτάρι καὶ κρύο νεράκι τὰ πόσβατα.

Τώρα τὴν "Ανοιξη δι ήμέρα μεγαλώνει καὶ δι νύχτα μικραίνει.

Τὰ πουλάκια κελαΐδοῦν χαρούμενα.

Ελενίτσα Τσέτη.
Α.' τάξις 6) ταξίου

Ο, ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ

Μέγα Σάββατο βράδυ. Από πολλές ήμερες είχαμε αποφασίσει να κάνωμε την Ανάσταση στο χωριό. Γι' αυτό τώρα βρίσκουμε με τους γονεῖς μου και τ' αδέλφια μου στο αντοκίνητο όπου θα ξεκινάγαμε να πάμε στο χωριό μας — την Πολόλοφο.

Σχίζει άντιτόμονα το αντοκίνητο τὸ δρόμο!

Δεν έβλεπες πουθενά διλλο φῶς, παρά μόνον τὸ φῶς τῶν φακῶν τοῦ αντοκίνητου!

Πέρα, πολὺ μακριὰ ἀκτινοβολάει τὸ τρέμουνταστο φῶς τῆς ἐκκλησίας τῆς «Παναγίας». Είναι μιὰ φτωχικὴ ἐκκλησία φιλομένη στὰ πόδια ἑνδὲ βονοῦ. «Η ἐκκλησία τῆς Παναγίας». Ετοι τὴν λένε τὰ γύρω χωριά. Ἐμενε ὅλο τὸ χρόνο κλειστὴ καὶ μόνο μιὰ φορὰ κάθε Πάσχα μαζεύονται τὰ γύρω χωριά νὰ τιμήσουν τὸ φτωχικὸ ἐκεῖνο ἐκκλησάκι. Τὸ αντοκίνητο περνοῦσε ἀπὸ χωριὰ βυθισμένα στὸ σκοτάδι, καὶ στὸν ὄπνο.

Ο σωφρές κορνάριζε καλδύγνωμα καὶ διασκέδαζε τὴν μονοτονία μας. «Ἐξαφνα οἱ καμπάνες τῶν γύρω χωριῶν σήμαναν χαρούμενα. Τὰ καμπανοκτυπήματα ἡσαν γοργὰ καὶ δυσ πήγαιναν κι' ἔδιναν ἐναν τόνο χαρούμενο, στὸ σκοτεινὸ κάμπο καὶ στὸν ἀστροφώτιστο οὐρανό κι' ἔκραζαν δλοντος γιὰ τὴν Ἐπεκλησιά.

Μὲ μᾶς δ σκοτεινὸς κάμπος πλημμύρωσε ἀπὸ φῶς, θύριο, ζωὴ. Ακριβῶς αὐτὴ τὴ στιγμὴ φιλάσαμε κι' ἔμεῖς.

Αφισαν οἱ χωριοὶ τὰ σπίτια τους κι' ἔτρεξαν στὴν ἐκκλησιά. Μαζὶ τους κι' ἔμεῖς. Μπήκαμε στὴν ἐκκλησιά.

Ήταν ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔνα σωστὸ πυροτέχνημα τὸ μικρὸ ἐκεῖνο ἐκκλησάκι ἀπὸ τὰ πολλὰ φῶτα.

Η διὰ Τράπεζα στρωμένη μὲ τὰ ιερὰ λαμπτοκοποῦσε. Σὲ λίγο δλα τὰ φῶτα ζεβησαν.

—Δεῦτε λάβετε φῶς, ἀκούστηκε στὴν ώραια πύλη, ἡ βροντερή, παφὰ τὰ γηρατειά, φωνὴ τοῦ παπα-Δημήτρη.

Η ἐκκλησία γέμισε φῶς. «Ενα διλλο φῶς συγχρόνως γέμισε τὴν καρδιά. Τὸ φῶς τῆς ἀγάπης, τῆς χαρᾶς, τῆς καλωσόντης ποὺ πρέπει νάνχουμε μέσα μας. Γιατὶ αὐτὸ πόνεσε σὰν ἀνθρώπος καὶ τὴν τρίτη ἥμέρα αναστήθηκε. Νά! μοῦ φαίνεται πὼς μοῦ μιλάει ἀπὸ κεῖ ψηλὰ ἀπὸ τὴν εἰκόνα ποὺ παραστάνει τὴν ἀνάστασι τοῦ Κυρίου. Θεές μου τὴ γαλήνια δψι. Γύρω του πεωμένοι, θαμπωμένοι ἀπὸ τὸ φῶς τῆς ἀλήθειας οἱ στρατιῶται. Ο Κύριος πάντα γαλήνιος, ηρεμος ἀνάμεσος τους.

Η ἐκκλησία δλη φαίνεται σὰν νὰ

γελᾶ. Οἱ εἰκόνες λαμπτοκοποῦν. Οἱ χωριανοὶ μὲ τὰ γιορτινά τους χαμογελοῦν:

Τὰ παιδιά τοῦ χωριοῦ ἔχουν στολίσει τὴν ἐκκλησιά. «Έχουν κόψει ωραία πολύχρωμα χαρτιά καὶ αὐγὰ καὶ στολίσαν καὶ τὸ προαύλιο.

Ακούσαμε τὰ ωραίτατα ἀναστάσιμα τροπάρια καὶ δταν τελείωσε ἡ ἐκκλησία δρχισαν οἱ εὐχές:

—Χρόνια πολλὰ εὐχήθηκε ὁ παπα-Δημήτρης. Χριστὸς Ἀνέστη.

—Ἀληθῶς ἀνέστη παπᾶ μου, ἀκούστηκε ἀπὸ τὰ στόματα δλων εἰς ἀπάντησι τοῦ παπᾶ.

Ἐνας, ἔνας μετὰ φιλούσαμε τὸ χέρι τοῦ παπᾶ, καὶ δρχισαν πάλι οἱ εὐχές.

—Χριστὸς Ἀνέστη. Αληθῶς Ἀνέστη καὶ τοῦ χρόνου.

Η Φοάντη τὸ μικρό μου ξαδελφάκι, είχε πάρει κουλούρια κι' αὐγὰ κι' είχε δρχισει νὰ τσουγκρίζῃ. Πώ κει παιδιά καὶ κορίτσια τσούγκριζαν τ' αὐγά τους, γελούσαν κι' ἔτρωγαν λαμπαργα. Καλοχρονίζονται στὰ σοβαρὰ καὶ στ' ἀστεῖα.

Σὲ λίγο κατευθυνόταν πρὸς τὰ σπίτια ποὺ τοὺς περίμενε ἡ ζεστὴ μαγειρίτσα. Η γιαγά μᾶς περίμενε μ' ἀνοικτὴ τὴν ἀγκαλιά της. Μᾶς γέμισε φιλιά καὶ μᾶς εὐχήθηκε:

—Χρόνια πολλὰ παιδιά μου, βγαλμένο ἀπὸ τὰ κατάβαθμα τῆς ψυχῆς της. «Α! νὰ μποροῦσα νὰ σηκωνόμουν, θὰ γύριζα τῷρα κι' ἔγω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά· κι' ἔκανε μία προσπάθεια νὰ σηκωθῇ.

Η ἀνάστασι τοῦ Κυρίου τῆς ἔδωσε τάση χαρὰ ποὺ νάμισε πώς θὰ σηκωνόταν καὶ δάρειχε γιὰ τὴν ἐκκλησιά.

Τὰ γόνατά της ὅμως ἤταν μουδιασμένα.

—Επειτα ἀπὸ τὸ φαγητὸ πήγαμε γιὰ ὄπνο. Τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ βυθίστηκαν καὶ πάλι στὴν ήσυχία τους.

ΡΟΔΟΚΛΕΙΑ Λ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΤ
Τάξις Στ' 4) ξίου

Πῶς πέρασα τὴν Πρωτομαγιὰ

Τὸ πρωτὶ σηκωθῆκα ντύθηκα, καὶ διγῆκα στὴν αὐλή. «Έκοψα ἔνα λουλούδι τὸ μύρισα, καὶ είπα στὰ ἀδελφάκια μου. Παιδιά θὰ κάνουμε στεφάνι; Μαζέψαμε πολλὰ λουλούδια, καὶ ἀρχίσαμε νὰ κάνουμε τὸ στεφάνι. «Όταν τὸ τελείωσαμε τὸ βάλαμε στὴν πόρτα. Η μαμά τὸ είδε καὶ μᾶς εἶπε: 'Έσεις τὸ κάνατε τὸ στεφάνι; Μπράβο παιδιά, καὶ τοῦ χρόνου νὰ ξανακάνετε.

—Ελενίτσα Παπαντωνίου
Τάξις Α.' Εξαταξίου

Τί Ηρθε ἡ "Ανοιξη"

Τὴν "Ανοιξη ἀνθίζουν οἱ ἀμυγδαλιές καὶ δλα τὰ δέντρα. Τώρα τὰ ταξιειδιάρικα πουλά ἔρχονται ἀπὸ τὰ ζεστὰ μέρη.

Οἱ βοσκοὶ μὲ τὰ πρόβατά τους φεύγουν ἀπὸ τὰ ζεστὰ μέρη καὶ πηγαίνουν στὰ ψηλὰ βουνά.

Τώρα οἱ γεωργοὶ σπέρνουν τὸ καλαμπόκι.

Τὰ μελισσάκια πετοῦν ἀπὸ λουλούδι σὲ λουλούδι καὶ παίρνουν τὸ χυμό τους.

Θανασάκης Γ. Καραγιάννης
Τάξις Α.' Εξαταξίου

Προετοιμασίες γιὰ τὸ Πάσχα

Τώρα γιὰ τὸ Πάσχα ἡ μαμά μου μοῦ ἀγόρασε ἔνα ωραῖο φουστάνι καὶ παπούτσια. Ο μπαμπάς μου θὰ ἀγοράσῃ ἔνα μεγάλο ὀρνή ποὺ θὰ περάσουμε δλο τὸ Πάσχα. Η μαμά μου κάνει ωραῖο γλυκό καὶ κουλούρια. Τὸ Πάσχα γιορτάζουμε τὴν Ανάσταση τοῦ Κυρίου.

Καίτη Παυλάτου
Τάξις Α.' Εξαταξίου

Τὸ χθεινὸ παραμυθάκι

Χθὲς η κυρία μᾶς εἶπε ἔνα πολὺ ὅμορφο παραμυθάκι. Μᾶς ἔκανε νὰ καταλάβουμε πόσο πρέπει νὰ ἀγαποῦμε καὶ νὰ περιποιύμαστε τοὺς γονεῖς μας ὅταν γίνονται γέροι. Η εὐχὴ ποὺ θὰ μᾶς δώσουν θὰ μᾶς κάνει εντυχισμένους σὰν τὴ καλὴ μέλισσα σὲ δλη μας τὴν ζωὴ. «Αν ὅμως τοὺς στενοχωρήσουμε θὰ μᾶς καταραστοῦν σὰν τὴ σφήκα, τὸ μυργῆγκι καὶ τὴν ἀράχην. Εγὼ θὰ προσπαθήσω στὴ ζωὴ μου νὰ μοιάσω τὸ μελισσάκι καὶ νὰ ἀγαπῶ τοὺς γονεῖς μου.

Γιάννινα 26 Μαΐου 1959
Λίντια Γιαννῆ
Τάξις Α'

Πῶς πέρασα τὴν Κυριακὴ

Έμεις χτὲς πήγαμε μὲ τὸ αὐτοκίνητό μας στὴν Φιλιππιάδα. Στὸ δρόμο ἔβλεπα τὰ πράσινα λειβάδια ποὺ βοσκοῦσαν τὰ ἀρνάκια.

Μόλις φτάσαμε στὴ Φιλιππιάδα πήγαμε στὸ περιβόλι.

—Εκεῖ μάζεψα λουλούδια καὶ ἔπαιξα μὲ τὸν ἔξαδελφό μου τὸν Αλέκο.

Κλάρα Παπαλεύκα
Τάξις Α.' Εξαταξίου

Ο, ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Στὸ χωρὶὸ τοῦ πατέρα μου

"Ερχεται ἡ κυρὰ - "Ανοιξι, μὲ τὰ τραγούδια, τὶς χάρες τῆς καὶ τὶς ἐκδομές της.

'Αρχίζει ἀμέσως ἡ ἀλλαγὴ τῆς φύσεως. Τὶς δουλειὰ ἀρχίζει τότε! Καὶ διατὰ τελειώση παίρνει ἄλλη μορφὴ καὶ τὸ πλάσιο.

'Ο σύνθατος ἄλλαξε τὸ ἀσπρὸ φόρεμά του, μὲ ἔνα γαλάξιο καπελάκι. Τὰ δένδρα ἔβαλαν τὶς καταπράσινες ρόμπες τους. Οἱ παπαροῦνες, ἀγόρασαν τὰ κόκκινα φουχαλάκια τους καὶ βρύσκονται καὶ αὐτὲς καμαρωτὲς-καμαρωτὲς μέσα στὸ μεγάλο πανηγῦρι τῶν λουλουδιῶν.

'Η γῆ μὲ τὶς πρῶτες δροσοῦλες ἄλλαξε καὶ αὐτή. Σὲ κάθε φυλλαράκι, σὲ κάθε χόρτο λαμπυρίζει καὶ μὰ σταγονῦλα δροσιᾶς, ἔνα ἀστραφτεὸ διαμαντάκι.

'Ο μπαμπᾶς μᾶς ἔλεγε:

—Τὶ ὥραια εἶναι τῷρα τὴν "Ανοιξι στὸ χωρὶό μου! Θέλετε νὰ πάμε ὡς ἔκει;

'Εμεῖς φυσικὰ συμφωνήσαμε. "Ετοι μὲ πρωῦνδ ἔκεινήσαμε.

Θὰ πηγαίναμε στὴ Γότιστα. Γιὰ πρῶτη φορὰ ὅταν ἔβλεπα τὸ ιωανκὸ αὐτὸ χωριούλιο, στὸ δυοῖνον βλάστησαν καὶ ἀνθίσαν οἱ ὄπλαρχηγοι.

'Απὸ μακροὺ ἀντικρύσαμε τὸ γεφύρι τῆς Μπαλτούμας.

Κάτω ἀπὸ αὐτὸ ἔτρεχαν κελαρύζοντας τὰ γαλανὰ καὶ γάργαρα νερὰ τοῦ 'Αράχθου. Τὶ διαγῆ ποὺ ἦταν!

'Επειτα ἀπὸ λίγο ἀντικρύσαμε τὰ κάταπτρα σπιτάκια τοῦ χωριοῦ ποὺ ἐπλεαν στὸ πράσινο. "Εμοιαζαν μὲ λευκὰ προβατάκια ποὺ ἔβοσκαν στὸν κάμπο.

Τὸ μεσημέρι φάγαμε στὰ λουλουδοσπαρμένα τραπέζια μάντηλα τῆς γῆς. Τὸ νερὸ δὲν μᾶς ἔλειψε. Ξεδιφάσαμε στὶς κρυσταλλένιες καὶ γραφικὲς βρυσοῦλες τοῦ χωριοῦ.

Τὸ ἀπόγευμα ἐπισκεφθήκαμε τὰ σπιτάκια τῆς Μ. Γότιστας. Καθαρὰ-καθαρὰ καὶ διαποιημένα ἔστεκαν στὴ σειρά.

'Η μεγάλη πλατεῖα τοῦ χωρὶοῦ σκεπάζεται κάτω ἀπὸ τὴν παχιὰ σκιὰ ποὺ φίχνουν τὰ πλατάνια.

'Απὸ τὴν πλατεῖα, φαινόταν ἡ ώραια τοποθεσία τῆς 'Αγίας Παρασκευῆς. 'Εκεῖ βρίσκονται τεράστια καταπράσινα καὶ αἰλανόδια δένδρα· κάτω ἀπὸ τὰ δένδρα αὐτὰ ἀναβλύζουν μικρές, κρύες καὶ δμοφρες βρυσοῦλες. 'Απ' τὰ νερὰ τους σχηματίζεται ἔνας μικρὸς καταρράκτης ποὺ δὲν ἔχει τόσο δρμητικὸς όταν μποροῦσε διψασμένος στρατοκόπος

Ἡ φωλιὰ τοῦ πελαργοῦ

Στὴ στέγη τοῦ παληοῦ Νοσοκομείου τοῦ «Κονδαμπά» ἦταν μιὰ φωλιὰ ἀπὸ πελαργούς. Μιὰ ἡμέρα εἶδα νὰ γκρεμίζουν τὸ κτίριο ποὺ εἶχε τὴ φωλιὰ γιατὶ στὴ θέση του ὅταν ἔτιζόταν τὸ τουριστικὸ ξενοδοχεῖο. "Αχ! Πόσο ἐλυπήθηκα ὅταν εἶδα νὰ χαλοῦν μαζὶ μὲ τὸ Νοσοκομεῖο καὶ τὴ φωλιά! Πονοῦσε ἡ καρδιά μου ποὺ ἔβλεπα τοὺς πελαργούς νὰ πετοῦν γύρω ἀπὸ τὴ φωλιά τους.

Αὐτὸ ἔξακολούθησε περόπου 10 ἡμέρες. Στὸ τέλος σὰν εἶδαν πώς γκρεμίστηκε ὅλο τὸ κτίριο ἀπεφάσισαν νὰ κτίσουν ἄλλη φωλιά. Τὴν ἔφκιασαν σὲ ἔνα ὑψηλὸ δένδρο ποὺ ἦταν κοντά στὴ παλιὰ φωλιά. Τὰ πολλὰ ἔντια γιὰ τὴ φωλιὰ τὰ ἔμασαν ἀπὸ τὸ κτῆμα τοῦ κύρος—Στέφου ποὺ εἶναι πιὸ κοντά. Τώρα βλέπω τὴν πελαργίνα νὰ κάθεται πάντα μέσα στὴ νέα φωλιά. Φαίνεται όταν κλωσσᾶ τὰ αὐγά της. Παρακαλῶ τὸ Θεό νὰ βοηθήσῃ τοὺς πελαργούς νὰ περάσουν καλά στὴν καινούργια τους φωλιά.

Ιωάννινα 17 Μαΐου 1959
ΑΛΕΚΑ Α. ΜΑΝΤΖΙΛΑ
Β.' Τάξις 6) ταξίου

Ἡ Πρωτομαγιὰ

Πρωΐ — πρωΐ τὴν Πρωτομαγιὰ σηκώθηκα ἔφαγα τὸ γάλα μου καὶ ὕστερα βγῆκα ἔξω.

Μάζεψα λουλούδια καὶ ἔκανα στεφάνι ποὺ τὸ κρέμασα στὴν πόρτα.

Στὸ στεφάνι ἔβαλα τριαντάφυλλα, γαρύφαλα, καὶ ἀνδρὸς τῆς λεμονιᾶς. Τὴν Πρωτομαγιὰ πέρασα πολὺ ὅμορφα.

Α' Φροδίτη Ζηκοπούλου
Τάξις Α.' Εξαταξίου

νὰ ξεδιψάσῃ μιὰ χαρά ἔκει. Λένε δὲ ὅτι τόσο πικνὰ εἶναι ἔκει τὰ δένδρα ὅστε καὶ τὴν ἡμέρα δύσκολα βλέπεις. 'Εκεῖ κοντά βρίσκεται καὶ τὸ παρεκκλήσι τῆς 'Αγίας 500 ἑτῶν εἶναι κτισμένο ἀνάμεσα σὲ κρυστάλλινα ὄντα καὶ αἰωνόβια δένδρα. Πόσο ὅταν ἔθελα νὰ πήγανα καὶ ἔκει. Μὰ τὰ βουνὰ ἔπαιρναν τὸ μελανὸ χρῶμα τους καὶ δὲν ήταν σκόπικε πίσω του τὶς τελευταῖς ροζαλές ἀκτίνες του, σημάδι ὅτι δοχεῖς νὰ συρρουπώνῃ.

Γυρίσαμε στὸ Γιάννινα ὕστερα ἀπὸ τὴν πολύωρη συναυλία τῶν πουλιῶν ποὺ μᾶς συνώδευαν. Χάθηκε καὶ τὸ χωρὶό. Μὰ ἡ εἰκόνα του ὅταν εἶναι πάντα μέσα στὸ μυαλό μου.

ΕΛΕΝΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΤ
Τάξις Δ' 6) ταξίου

Μιὰ ἀνοιξιάτικη ἐκδρομὴ

Πέρασαν πιὰ οἱ πολλὲς βροχὲς καὶ τὰ χιόνια.

Η γῆ φόρεσε τὸ καταπράσινο φόρεμα ποὺ τῆς ἔφερε ἡ ἀνοιξι, κεντημένο μὲ πολύχρωμα λουλούδια. Μιὰ τέτοια ἡμέρα ἐπῆγα μὲ τοὺς γονεῖς μου μιὰ ἐκδρομὴ σὲ ἔνα πεικοφυτευμένο μέρος. 'Εκεῖ ἦταν καὶ μιὰ βρυσούλα μὲ κρύσταλλα καὶ γάργαρο νερό.

Πρωΐ πρωΐ ἔκεινήσαμε καὶ πήραμε τὰ σακούλια μας γεμάτοι χαρὰ καὶ τὸ πρωΐνὸ δεράκι δρόσιζε τὰ πρόσωπά μας. Τὰ ἀγριολούλουδα καὶ τὰ ἀγριόχορτα σκέπαζαν τὴν κάθε γωνιὰ τῆς γῆς.

Παντοῦ μᾶς καλοσώριζε τὸ χαμομῆλο καὶ τὸ θυμαρί μᾶς ἔστελνε τὴν ώραία μυωδιά του.

Φθάσαμε στὸ μέρος ἔκεινο. 'Εγὼ μὲ τὸν ἀδελφό μου τρέχαμε χαρούμενοι ἐδῶ κι' ἔκει.

Τὰ πουλάκια ἔδιναν τὴν πρωΐνη συναυλία. 'Απὸ παντοῦ ἀκούεις γλυκὰ κελαδήματα καὶ μάλιστα σὲ διαφόρους τόνους.

Τὶ δύμορφα ποὺ ἦταν ἔκει πέρα. Πόσο ὅταν ἔθελα νὰ καθήσω πάντα ἔκει στὶν ώραια δένδρα καὶ τὰ χαρούμενα πουλιά!

Μὰ δὲν ήταν ἔρχεται νὰ γέρνη στὴ δύση.

Πήραμε κι' ἐμεῖς τὸν δρόμο τοῦ γυρισμοῦ καὶ κατευχαριστημένοι φθάσαμε στὸ σπίτι μας.

ΕΛΕΝΗ Γ. ΚΕΚΟΤ
Τάξις Δ' 6) ταξίου

Προετοιμασίες γιὰ τὸ Πάσχα

Μὲ μεγάλη χαρὰ περιμένω πότε θάρηθη ἡ Λαμπρὸ μὲ τὰ κόκκινα αὐγά καὶ μὲ τὰ κουλούρια.

Γιὰ τὸ Πάσχα ἀγοράσαμε ἀσπρα παπούτσια καὶ φόρεμα. Τώρα ἡ μαμὰ ἔτοιμάζει τὸ σπίτι γιὰ τὴ Λαμπρὸ.

Τὴν παραμονὴ πηγαίνομε στὴν ἐκκλησία.

Τώρα ἀγοράζουμε καὶ λαμπάδες γιὰ τὶς ἔχουμε ἔτοιμες γιὰ τὴ Λαμπρὸ.

Βικτωρία Τσίκου
Τάξις Α.' Εξαταξίου

ΗΠΕΙΡΩΤΑΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

Στις 22. Απριλίου συμπληρώθηκαν 65 χρόνια από τὸ θάνατο τοῦ γλυκοῦ καὶ πονεμένου τραγουδιστὴ τοῦ χωριοῦ καὶ τῆς στάνης, αὐτοῦ δὲ δοποῖος ἐτραγοῦδησε δύο κανεὶς ἄλλος τὰ λεβέντικα βουνά καὶ τὴν ζωὴν τῆς ὑπαίθρου, τοῦ ἡπειρώτου ποιητοῦ Κώστα Κρυστάλλη.

Γεννήθηκε στὸ Συρράκο τῆς Ἡπείρου τὸ 1868. "Οταν ἀκόμη ἦταν μαθητὴς στὴ Ζωσιμαία Σχολὴ τῶν Ἰωαννίνων ἔγραψε τὸ φλογερὸ πατριωτικὸ ποίημα «Ἄι σκιαὶ τοῦ Ἀδου». Τὸν καὶ δὲ αὐτὸν ὅμως ἡ Ἡπειρος ἦταν σκλαβωμένη γι' αὐτὸν καὶ οἱ Τοῦρκοι καταδίωξαν τὸ νεαρὸ ποιητή.

"Ἐτσι δὲ Κρυστάλλης ἀναγκάστηκε νὰ ἀφῆσῃ τὸ Ἡπειρωτικὸ ἔδαφος καὶ νὰ ξητήσῃ ἄσυλο στὴν Ἀθήνα. Ἐκεῖ δρέθηκε μόνος καὶ ἀπροστάτευτος καὶ ἀναγκάστηκε νὰ ἐργασθῇ σκληρὰ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ξήσῃ. Ἐργάσθηκε σὰν στοιχειοδέτης σὲ τυπογραφεῖα καὶ σὲ ἄλλες χειρωνακτικὲς ἐργασίες. "Οταν δὲν εἶχε ἐργασία πήγαινε στὴν Πεντέ-

Ο ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

ΣΤΟ ΣΤΑΤΥΡΑΙΤΟ

"Απὸ μικρὸ κι ἀπ' ἀφαντο πουλάκι, σταυραΐτε μου, πάρνεις κοφμὶ μὲ τὸν καιρὸ καὶ δύναμη κι ἀγέρα
καὶ ἀτλώνεις πῆχες τὰ φτερὰ καὶ πιθαμές τὰ νύχια
καὶ μὲς στὰ σύνγεφα πεταῖς, μὲς στὰ βουνὰ ἀνεμίζεις.
Φωλιάζεις μὲς στὰ κράουνα, συχνομολᾶς μὲ τ' ἀστρα,
μὲ τὴν δρονὴ ἐρωτεύεσαι κι ἀπιδρομᾶς καὶ παίζεις
μὲ τ' ἄγρια ἀστροπέλεκα καὶ βασιλιὰ σὲ κράζουν
τοῦ κάμπου τὰ πετούμενα καὶ τοῦ βουνοῦ οἱ πετρότεσες.

"Ἐτσι ἐγεννήθηκε μικρὸς κι ὁ πόθος μου στὰ στήθη
κι ἀπ' ἀφαντο κι ἀπ' ἀπλερο πουλάκι, σταυραΐτε μου,
μεγάλωσε, πήρε φτερά, πήσε κοφμὶ καὶ νύχια
καὶ μοῦ ματώνει τὴν καρδιὰ, τὰ σωματιὰ μου σκίζει
καὶ ἔγινε τῷρα δὲ πόθος μου αἰτός, στοιχεῖδ καὶ δράκος
καὶ ἐφάλιασε βαθιὰ-βαθιὰ μὲς στ' ἀσαρκο κοφμὶ μου
καὶ τῷρει κρυφὰ τὰ σπλάχνα μου, κονφοβοσκάει τὴν νιότη.

Μπέζέρισα νὰ περπατῶ στοῦ κάμπου τὰ λιοβόρια,
Θέλω τ' ἀψήλου ν' ἀνεβῶ ν' ἀράξω θέλω, ἀιτέ μου,
μὲς στὴν παλιά μου κατοικιά, στὴν πρώτη τὴ φωλιά μου,
θέλω ν' ἀράξω στὰ βουνά, θέλω νὰ ξάω μ' ἐσένα.
Θέλω τ' ἀνήμερο καπρό, τ' ἀρκούδι, τὸ πλατόνι,
καθημερή μου κι ἀκριδὴ νὰ τά' χω συντροφιά μου.

λη, ὅποὺ ἔκει, ἀναπνέοντας τὸν καθαρὸ ἀέρα τῆς ἔξοχῆς ἐνοσταλγοῦσε τὰ χρόνια ποὺ ἔζησε στὴν Πατρίδα του. Μόνη εὐχαρίστησι ἔνοια θε στὴν μελέτη καὶ στὸ γράψιμο ποιημάτων. Τότε ἔγραψε πολλὰ θαυμάσια ποιήματα, τὰ δοποῖα θὰ μείνουν ἀξέχαστα. 'Ο Κρυστάλλης ἔγραψε καὶ ὡραῖα διηγήματα. Μὰ κεῖνα ποὺ κάνουν τὸν ἡπειρώτη ποιητὴ ἔχωριστὸ καὶ προσθέτουν ἔναν νέο τόνο στὴν νεοελληνικὴ ποίησι είναι οἱ ποιητικὲς συλλογές του τὰ «Ἀγροτικά» καὶ δὲ «Τραγουδιστὴς τοῦ Χωριοῦ» καὶ τῆς στάνης. Οἱ πολλὲς περιπέτειες ὅμως καὶ ἡ βασανισμένη ζωὴ του ἐμάραναν τὴν νιότη του. Άρρωσταίνει βαρειὰ ἀπὸ φυματίωσι, ποὺ στὸ τέλος τὸν δῦνηται στὸν τάφο. 'Ο Κρυστάλλης ἄρρωστος, μὴ μπορῶντας πιὰ νὰ ἐργασθῇ, γυρίζει στὴν Ἡπειρο τὸ ἔτος 1894. Στις 22 ὅμως τοῦ Απρίλη πεθαίνει στὸ πάτριο κῶμα σὲ ηλικία 28 ἑτῶν. 'Ο κάμπος τὸν ἔφαγε, ὅπως καὶ δὲ διοίστατο ποίημά του δὲ «Σταυραϊτός», ποὺ ἀξίζει νὰ τὸ διαβάσετε:

Κάθε βραδούλα, κάθε αὐγὴ, θέλω τὸ κρύο τ' ἀγάρει νὰ ὄχεται ἀπὸ τὴν λαγκαδιὰ, σὰν μάννα, σὰν ἀδέρφη, νὰ μοῦ χαϊδεύῃ τὰ μαλλιὰ καὶ τ' ἀνοιχτά μου στήθη.

Θέλω ή βρυσούλα, ή φεματιά, παλιὲς γλυκειές μου ἀγάπες, νὰ μοῦ προσφέρονταν γιατοιδὲ τ' ἀθάνατα νεφά τους. Θέλω τοῦ λόγγου τὰ πουλιὰ μὲ τὸν κελαΐδισμό τους νὰ μὲ κομψίζουν τὸ βραδύ, νὰ μὲ ἔντονον τὸ τάχυ. Καὶ θέλω νά' χω στρῶμα μου, νά' χω καὶ σκέπασμά μου τὸ καλοκαίρι τὰ καλαὶ τὰ κειμὰ τὰ χώνια. Κλωνάρια ἀπ' ἀγριοπρίναρα, φουρκάλες ἀπὸ ἐλάτια θέλω νὰ στρῶν στοιβανίες κι ἀπάνουν νὰ πλαγιμένω, ν' ἀκούω τὸν ἥχο τῆς βροχῆς καὶ νὰ γλυκοκομιέμα.

'Απὸ ήμεροδενδρον, ἀιτέ, θέλω νὰ τρῶ βαλάνια, θέλω νὰ τρῶ τυρὸ ἀλαφιοῦ καὶ γάλα ἀπ' ἄγριο γίδι. Θέλω ν' ἀκούω τριγύρω μου πεῦκα κι δεξὺς νὰ σκούζουν, θέλω νὰ περπατῶ γκρεμούς, ραϊδιά, ψηλὰ στεφάνια, θέλω κρεμάμενα νερὰ δεξιά ζερβιά νὰ βλέπω. Θέλω ν' ἀκούω τὴν ἄγρια σου νὰ τὰ τροχᾶς στὰ βράχια, ν' ἀκούω τὴν νύχια σου νὰ τὰ τροχᾶς στὰ βράχια,

Θέλω, μὰ δὲν ἔχω φτερά, δὲν ἔχω κλασταράια καὶ τυραννιέμαι καὶ πονῶ καὶ σθημέμα νύχτα μέρα. Παρακαλῶ σε, σταυραΐτε, γιὰ χαμηλώσου δλίγο.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΝΩΡΙΣΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΑΣ ΜΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ

Ο Γεώργιος Σίνας, ο μέγας εύεργέτης του έθνους, γεννήθηκε το 1783 και πέθανε το 1856. Ο πατέρας του Σίμων ήτο "Έλλην" έμπορος άπό την Μοσχόπολη της Βορείου Ήπειρου. Διδάχθηκε στην Βιέννη τὰ σπουδαιότερα μαθήματα ποὺ τοῦ χρειάζονταν γιὰ τὸ ἐμπόριο καὶ βοηθοῦσε πολὺ τὸν πατέρα του, ποὺ ήταν ἐγκατεστημένος ἐκεῖ. Μὲ τὸ ἐμπόριο αὐξῆσαν τὴν περιουσία των καὶ κινοῦσαν μεγάλα ἐργοστάσια ἀπὸ βαμβάκι.

Μὲ τὸν πλοῦτο καὶ τὶς γνώσεις των βοήθησαν πολὺ στὴν οἰκονομικὴ ἀνοδο τῆς Αὐστρίας. Ο Γεώργιος Σίνας εἶναι καὶ διδόντης τῆς Εθνικῆς Τραπέζης τῆς Αὐστρίας τῆς δόπιας ἔγινε καὶ διευθυντής. Ιδρυσε πολλὲς ἀσφαλιστικὲς ἑταιρεῖες καὶ ή Αὐστρία, δίως Ἐλληνες. Τόση ἐκτίμησι ἔ-

ἔξ αἰτίας τοῦ Γεωργίου Σίνα ἀπέκτησε οἰκονομικὴ φήμη καὶ τράβηξε πολλοὺς ἐμπόρους καὶ ἵ-

τρεφε δὲ ἐμπορικὸς κόσμος τῆς γώρας αὐτῆς στὸ Σίνα ὥστε τὸν ἔξελεξεν ἴσοβιο πρόσδοτο τοῦ Σωματείου των.

Εἰς τὴν Αὐστρίαν ἔκανε πολλὰ ἔργα καὶ δαπάνησε γιὰ αὐτὸ 500.000 ἀγγλικὲς λίρες. Δὲν ἐλησμόνησε δῆμος καὶ τὴν πατρίδα του Ἐλλάδα. Απὸ τὸ 1834 ήταν γενικὸς πρόξενος τῆς Ἐλλάδος καὶ διέθεσε μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ γιὰ ἐκπαιδευτικὰ καὶ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα. Βοήθησε τὴν Εθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἐλλάδος καὶ Ἰδρυσε πάνω στὸ λόφο τῶν Μουσῶν εἰς τὰς Αθήνας τὸ ἀστεροσκοπεῖον. Κατὰ τὴν θεμελίωσή του διαστήσαντα τὸν διάστημα τοῦ Βασιλεὺς Οὐρωποῦ τὸν ἀπένειμε παράσημο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΙΝΑΣ

ΚΩΝ. ΕΥΘΥΜΙΑΔΗΣ

ΣΤ' 4) ταξίου

Μιὰ ἀνοιξιάτικη ἐπίσκεψι στὸ δάσος

Πρωὶ πρωὶ μαζὶ μὲ τοὺς γονεῖς μου, ἀπεφασίσαμε νὰ πᾶμε ἐκδρομή. Πήγαμε στὸ δροσερὸ δάσος ποὺ μᾶς δίνει τὴν ὑγεία. Τὶ ὡραῖα ποὺ ήταν ἐκεῖ! Τὰ πουλιὰ πετοῦσαν ἀπὸ δένδρο σὲ δένδρο καὶ τρα-

καὶ δῶσ' μου τές φτεροῦγες σου καὶ
[πάρε με μαζὶ σου
πάρε με πάνω στὰ βουνά, τὶ θὰ μὲ
[φάγη δ κάμπος!

Τὰ Γιάννινα τίμησαν στὶς 31 Μαΐου ἐ. ἔ. τὸν πονεμένο Ἡπειρώτη ποιητὴ στήνοντας τὴν προτομή του στὸ «Ἀλσος».

ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΑΚΟΛΑΣ

ΣΤ.' τάξις 6) ταξίου

γονδοῦσαν τοὺς ὡραίους καὶ μελωδικοὺς σκοπούς των. Ο ἥλιος, τὸ χρυσόμαλλο παλληκάρι ἔστελνε τὶς λαμπερές, χρυσὲς καὶ δημοφερὲς κόρες του νὰ ξεστάνουν ὅλη τὴ γῆ. Καθήσαμε στὸ δροσερὸ καὶ παχὺ χορταράκι γιὰ νὰ ξεκουραστοῦμε λίγο. Τὰ ἀγριολούλουδα ἔχυναν παντοῦ τὶς γλυκεὶς μυρουδιές των. Τὸ γλυκὸ ἀεράκι, μὲ κοίμησε μὲ τὸ δημοφό τραγουδάκι του σὰν νὰ μοῦ ἔλεγε. «Κοιμήσου καλὸ μου κοριτσάκι. Κοιμήσου ἐπάνω στὸ καταπράσινο χαλὶ τῆς Ἀνοίξεως». Πολλὰ καὶ ὡραῖα δνειρὰ εἰδα ἀλλὰ τὸ ὡραιότερο καὶ καλύτερο ήταν τὸ ἔκης :

Βρισκόμουνα μέσα στὸ δάσος.

Ἡ βασίλισσα, ή πεντάμορφη ἀνοιξιάτικη μοῦ εἶπε :

«Τὶ κάθεσαι Λενίτσα ; Τρέξε γοήγορα νὰ εἰδοποιήσῃς καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὅτι ήλθε η ἀνοιξιάτικης».

Αλλὰ διὰ μιᾶς ἀπὸ μιὰ φασαρία ποὺ ἔγινε ξύπνησα καὶ ἀφῆσα τὸ ὡραῖο αὐτὸ δνειρό στὴ μέση.

Οταν πιὰ ὁ ἥλιος πῆγε νὰ δίση καὶ νὰ κρυφθῇ πίσω ἀπὸ τὰ βουνὰ ξεκινήσαμε νὰ φύγουμε. Θέλω, δὲ πόσο λαχταρῶ, νὰ δρίσκωμαι πάντα στὸ δημοφό δάσος. Νὰ ἀπολαμβάνω πάντοτε τὸ γλυκὸ καὶ δροσερὸ ἀεράκι του.

ΕΛΕΝΗ ΚΗΤΤΑ

Δ.' τάξις 6) ταξίου

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

ΑΡΤΑ, Η ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΟΥ ΔΕΣΠΟΤΑΤΟΥ

Οι ρόδες του αυτοκινήτου κυλούν γρήγορα—γρήγορα στὸν ἀσφαλτοστρωμένο δρόμο ποὺ ἀπλώνεται σὰν πελώριο φίδι μπροστά μας.

Πηγαίνομε μιὰ ἀνοιξιάτικη ἐκ δρομῆς στὴν "Αρτα, τὴν παλιὰ πρωτεύουσα τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου, μιὰ πόλι πολὺ θρυλική!"

Κατὰ τὴ διαδρομὴ μας μᾶς συντρόφευε παντοῦ ὁ ποταμὸς Λούρος μὲ τὸ δροσερὸ κελάρυσμά του.

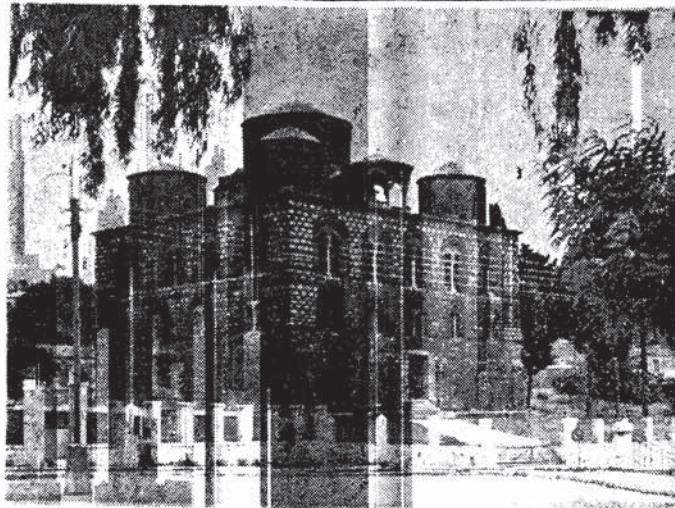
"Οσο προχωροῦμε πιὸ κάτω βλέπομε τὰ χρυσοκύτρινα πορτοκάλια νὰ κρέμανται ἀπὸ τοὺς καταπράσινους πολυελαῖους.

Μέσα σ' αὐτὸν τὸν φόρτο ξεπροβάλλει ἡ "Αρτα, πόλις Μεσαιωνική, περίφημη τὸν 13ον αἰῶνα, ποὺ ἦταν πρωτεύουσα τοῦ Δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου.

Περνοῦμε τὸν "Αραχθο, ποὺ χωρίζει τὴ θρυλικὴ πόλι σὲ δ'ο τυήματα πάνω σὲ μὰ καινούργια τσιμεντένια γέφυρα κοντὰ στὸ παλαιό, θρυλικὸ γεφύρι ποὺ γάοισε στὴν "Αρτα μενάλιο θρῦλο. Εἶναι ἔνα μνημεῖο ἀρχιτεκτονικῆς ποὺ κτίστηκε — ἄγνωστον εἶναι πότε — ἀπὸ 1300 μαστόσους καὶ οιαθητευμένους. Κι' ἐπειδὴ κατὰ τὸ θρῦλο

αἰῶνα ἐπὶ Κομνηνῶν. Τὸ κτίσιμό της, τὸ θαυμάσιο Βυζαντινό τῆς σχέδιο, ἡ θαυμασία ἀρχιτεκτονικῆ μαρτυροῦν τὴν παλαιὰ τῆς δόξα.

"Τπάροχον πολλὲς ὥραιες ἐκκλησίες καθὼς καὶ ὥραια κτίρια. Εἶναι πρωτεύουσα τοῦ Νομοῦ "Αρτης καὶ συγκεντρώνει πολλές ύπη-

Η ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΙΣΣΑ

"Αν καὶ σώζονται πολὺ λίγες εἰκόνες μὲ ψηφιδωτὰ ἔνεκα τῆς Τουρκοκρατίας ἐντούτοις σὲ ἀφή-

ρεσίες.

Γύρω τῆς ὑπάρχουν πολλὲς ἴστορικὲς τοποθεσίες. Γι' αὐτὸν πολλοὶ τουρίσται τὴν ἐπισκέπτονται εἴτε γιὰ νὰ θαυμάσουν τὰ ἴστορικὰ τῆς μέρη, εἴτε γιὰ τὸ ὥραιο κλῖματος εἴτε τὸ θρυλικὸ γεφύρι ποὺ σὰν διαμάντια συνδυάζονται μὲ τὴν πολυκύμαντη ἴστορία τῆς "Αρτας.

ΑΓΛΑ·Ι·ΤΣΑ ΣΑΡΡΑ
Τάξις ΣΤ' ἔξαταξίου

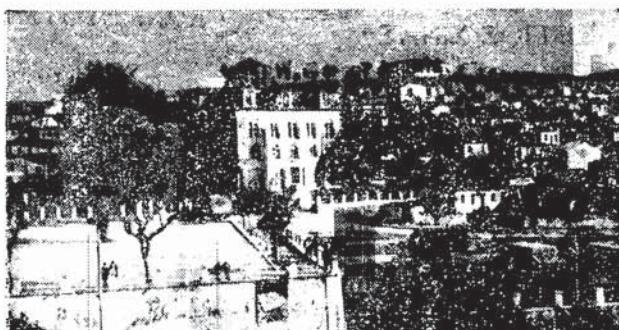
Η Κεντρικὴ πλατεῖα μας

Στὰ Γιάννενα εἶναι πολλὲς πλατεῖες. Η πιὸ κεντρικὴ καὶ ἡ πιὸ μεγάλη εἶναι αὐτὴ ποὺ συναντοῦμε πρώτη κατεβαίνοντας πρὸς τὴ λίμνη.

Σ' αὐτὴ τὴν πλατεῖα ἐπῆγα πολλὲς φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ τὸ βράδυ.

Γύρω τῆς ὑπάρχουν πολλὰ καὶ ὥραια κτίρια. Τὸ πιὸ μεγάλο εἶναι τὸ Διοικητήριο. Ἀλλὰ ἐκεῖνο ποὺ συμπαθῶ πιὸ πολὺ εἶναι τὸ Στρατηγεῖο. Γιατὶ κάθε πρωῒ καὶ κάθε βράδυ ἀνεβάζουν τὴ Γαλανόλευκη σημαία μας μὲ μουσικὲς καὶ τύμπανα καὶ ὅσοι βρέσκονται ἐκεὶ σηκώνονται ὅρθιοι γιὰ νὰ δείξουν τὸ σεβασμό τους.

Ἐμπρὸς στὸ κτίριο αὐτὸν τὸ

Μία ἀποψίς τῆς "Αρτης

χρειάστηκε ἀνθρωποθυμσία εἶναι τὸ στοιχειωμένο γεφύρι.

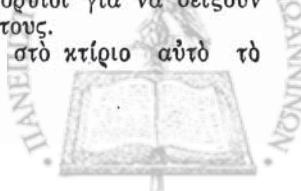
Συνεχίζομε τὴν πορεία μας στὸ κέντρον τῆς "Αρτας. Βλέπομε τὴν ἐκκλησία τῆς Παναγίας τῆς Παρηγορητίσσης, ἔνα ἀνεκτίμητο διαμάντι ποὺ στολίζει τὴν ἴστορία τοῦ ἐνδόξου Δεσποτάτου τῆς Ἡπείρου. Βρίσκεται περίπου στὴ Δ. πλευρὰ τῆς πόλεως ἀπέναντι ἀπ' τὸ θρυλικὸ γεφύρι.

Κτίστηκε περίπου τὸν 12—13

νοῦν νὰ καταλάβην— τὸ ἄφθαστο μεγαλεῖο τῆς ἐκκλησίας.

'Ο καθεῖς μένει ἐκστατικὸς, γεμάτος δύνεις, φαντασία, βλέποντας τὴν εἰκόνα τοῦ Παντοκράτορος στὸ μεσαῖο θόλο.

Στὴν "Αρτα σώζονται πολλὰ θρησκευτικὰ κειμήλια, σπουδαιότερο τῶν δύοινων εἶναι τὰ ἄγια λείφανα τῆς 'Αγίας Θεοδώρας τῆς Ιωνιώτισσας ποὺ εὑρίσκονται σὲ μιὰ πολύτιμη κάσσα.

"Ενα όνειρο

"Α! ά! ά! Χασμουνιέμαι. Τὰ μάτια μου βραδιάννουν. Ο νύπος μὲ τὰ θυσηρά του πέπλα έχεται νὰ μὲ πάρη στὴν ἀγκαλία του.

Τώρα βρίσκομαι στὴν 'Ηγουμενίτσα. Τὸ φέριμποτέ έτοιμάζεται νὰ φύγη. Πηδῶ καὶ ἔγω μέσα καὶ δυόμιση δρες ἀργάτερα βρίσκομαι στὴν Κέρκυρα. Περγῶ ἀπὸ τὰ στενά καντούνια τῆς ἀγορᾶς καὶ φθάνω στὸ κέντρον τῆς πόλεως. Μοῦ κάνουν ἐντύπωσι τὰ ψηλὰ στέιτα τῆς. Μόνο τὰ κανάλια καὶ οἱ γόνδολες λείπουν ἀπὸ αὐτὴ τῇ Βενετοπόλεων πόλη.

Μπαίνω στὸ ναὸ τοῦ 'Αγίου Σπυρίδωνος καὶ ἀσπάζομαι τὸν τάφο τοῦ 'Αγίου. Παίρων τὸ λεωφορεῖο γιὰ νὰ πάω στὸ 'Αχιλλειο. Ή διαδρομὴ ἡτο ποὺλ ὁραία. Μέσα στὰ λιβάδια ποὺλ ἥσαν σὰν χαλιὰ οἱ παπαροῦνες σκόρπιζαν σὰν κέντημα τὸ κόκκινο τους χρῶμα. Σὲ λίγο φύλασσαμε. Τὸ πρῶτο ἄγαλμα ποὺλ εἶδαμε στὸν κῆπο ἡτο ἔνα μικρὸ παιδάκι, μὲ σκωτσέζικο σκουφὸ στὸ κεφάλι. 'Ανεβήκαμε τὴ σκάλα καὶ μπήκαμε στὸ κτίριο. Θαυμάσαμε τὰ διάφορα μγάλματα καὶ πήγαμε στὸ πέσω μέρος τοῦ κήπου. Εἶδαμε τὸ ἄγαλμα τοῦ 'Αχιλλέως καὶ τὶς ἐνγέα Μούσες. Μετὰ πήγαμε ἐκεῖ ποὺλ ἔχανε τὸ μετάνιο τῆς ἡ βασιλισσα 'Ελισάβετ. Μετὰ φύγαμε.

Τὴν ἄλλη μέρα πήγα στὸ γραφικὸ Ποντικονήσι. 'Ανεβήκαμε στὸ βήφωμα Κανόνι καὶ περάσαμε μέσα ἀπὸ τὰ πανύ ψηλὰ δένδρα ποὺλ ἔριχναν τὴ σκιά τους στὸ μονοπάτι. Περάσαμε τὸ θαλάσσιο δόρυ καὶ φθάσαμε ἀπέναντι στὸ Πέραμα. 'Εκεῖ φάραμε τοποῦνες. Μετὰ γυρίσαμε πάλι στὸ ξενοδοχεῖο.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔτοιμασθήκαμε γιὰ νὰ πάμε στὴν Παλιοκαστρίτσα.

Μὰ μόλις ξεκινήσαμε δικύοτηρες ένας τρομερὸς κρότος. Εἴχα πέσει ἀπὸ τὸ κρεβάτι μου.

ΙΩΑΝΝΑ ΜΠΑΜΠΑΣΙΚΑ

Δ.' τάξις 6)ταξίου

1912 ὁ Τοῦρκος Στρατηγὸς ὁ 'Εσάτ—πασσᾶς παρέδωσε τὸ ἔνφος του στὸ Διάδοχο Κωνσταντῖνο ποὺλ τὸν ἐνίκησε στὸ Μπιζάνι.

Πιὸ πέρα βρίσκεται τὸ ὄρολόγι τῆς πλατείας. Μπρὸς του ξαπλώνεται ἔνας ὡραῖος κῆπος. Καὶ τώρα τὴ θαυμάζω γιὰ τὰ ἡρωϊκὰ χρόνια ποὺλ ἔχει περάσει. Αὐτὴ εἶναι ή κεντρικὴ πλατεῖα.

ΑΘΑΝ. ΕΤ. ΦΑΚΑΤΣΕΛΗΣ

Γ.' τάξις 6)ταξίου

'Η λίμνη τῶν Ιωαννίνων

'Η ὡραία πόλις τῶν Ιωαννίνων ἔχει ὡς ὀραιότερο στολίδι τῆς τὴν πανέμορφη καὶ μαγευμένη λίμνη τῆς.

Χιλιάδες τουρίστες ποὺλ ἔχονται μαγένονται ἀπὸ τὴν διμορφιὰ τῆς, ἀπὸ τὸ μικρὸ καὶ ὀλοκλήρωτο νησάκι, μὲ τὰ πολλὰ μοναστήρια.

Σ' ἔνα ἀπὸ αὐτὰ σκοτώθηκε ὁ τύραννος 'Αλῆ Πασσᾶς.

Οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ φαρεύουν τὰ ἀφθονα ψάρια τῆς, τὰ νοστιμότατα χέλια τῆς καὶ τὶς καραβίδες.

'Απέναντι ἀπὸ τὸ νησάκι εἶναι η κονιστάλλη πηγὴ Ντραμπάτοβα μὲ τὰ κούνια νερά τῆς ποὺλ χύνονται στὴν λίμνη. Πρὸς τὸ βορειοδυτικὸ μέρος τῆς λίμνης εἶναι η ὡραία τοποθεσία «Λιμνοπούλα» δύο ποὺλος. κόσμος κάνει μπάνια γιὰ νὰ δροσισθῇ τὸ καλοκαίρι.

Δυτικὰ βρίσκονται τὸ ιστορικὸ μέρος «Κυρὰ Φρούρη», δύο ποὺλος 'Αλῆ Πασσᾶς ἐπινέη τὴν κυρὰ Φρούρη μὲ τὶς ἄλλες κοπέλλες.

Χάρις στὰ νερά τῆς λίμνης πολλοὶ ἀνθρώποι ζοῦν καλλιεργῶντας λαχανοκήπους.

Μίκρες βαροκούλες ἀρμενίζουν ἀπάνω στὰ γαληνεμένα νερά τῆς καὶ οἱ φαράδες πιάνουν τὰ φύραια τῆς.

Τὸ κύμα τῆς στὴν ἀκρονή χρωστεῖ σὰν νὰ πέφτουν χιλιάδες διαμάντια.

Τὸ βάθμος τῆς λίμνης μᾶς εἶναι περίπου δώδεκα μέτρα.

Τὸ φθινόπτερο ἔχονται στὴν λίμνη μᾶς καὶ πολλὲς ἀγριόταπιες, ποὺλ οἱ κυνηγοὶ τὶς κυνηγοῦν γιὰ τὸ νόστιμο κρέας τους.

Αὐτὴ εἶναι η γραφικῶτατη λίμνη μᾶς.

ΑΛΕΚΟΣ ΑΘ. ΑΛΙΕΤΣ

Γ' τάξις 6)ταξίου

'Η μέλισσα

'Η μέλισσα εἶναι χρήσιμη γιὰ τὶ μᾶς κάνει τὸ μέλι.

'Η μέλισσα ζουζούνιζει στὰ λουλούδια καὶ παίρνει τὴ γύρη.

Στὴν κυψέλη εἶναι οἱ ἐργάτριες, η βασιλισσα καὶ οἱ κηφῆνες. 'Η μέλισσα κάνει τὸ κερί ποὺλ τὸ πάμε στὴν Παναγία.

Οἱ ἐργάτριες περιποιοῦνται τὴν κυψέλη.

ΑΘΗΝΑ ΚΟΝΟΣΚΟΤΒΑΡΟΤ
Τάξις Α.' έξαταξίου

Οἱ γυμναστικές μᾶς ἐπιδείξεις

Χθὲς κάναμε τὶς γυμνάστικές μᾶς ἐπιδείξεις. "Ολα τὰ σχολεῖα τῆς 'Ακαδημίας παρήλασαν μπρο-

Στὸ ἔκκλησάκι τῆς «Άγιας Τριάδος»

"Ηταν μιὰ μέρα Μαγιάτικη ἡμέρα στην καὶ δρασερή, γιαντὸ οἱ δασκάλοι μας ἀποφάσισαν νὰ μᾶς πάνε τὴν Α.' καὶ Β.' 4)ταξίου στὸ ἔκκλησάκι τῆς 'Άγιας Τριάδος, ποὺλ εἶναι κτισμένο σὲ ἔνα δασάκι. Εκεινήσαμε: ἀπὸ τὴν πόλη μὲ φωνές καὶ χαρούμενα τραγούδια. Καθὼς προχωρούσαμε δύμας δ δρόμος ἦταν ἀνηροφικός, καὶ κουραστήκαμε νὰ τραγουδᾶμε, καὶ σταματήσαμε γιατὶ μᾶς πιανόταν ἡ ἀνάσα.

"Οταν πλησιάσαμε εἶδαμε τὸ ἔκκλησάκι κωμένο στὴν πρασινάδα. Τὸ σφριχταγκάλιαζαν τὰ πεῦκα. Τὶς δύμοφη μέσα ποὺλ εἶχε ἀπὸ κεῖ. 'Η λίμνη ἀπλωνταν καταγάλανη καὶ τὰ Γιάννινά μας σὰν δικέφαλος ἀπὸ δροσιζόταν στὰ νερὰ τῆς.

Μπήκαμε μέσα, ἀσπαστήκαμε τὶς εἰκόνες καὶ προσευχήθηκαμε μυστικά. "Ολοὶ μαζὶ ψάλλαμε τὸ «Χριστὸς 'Ανέστη». Μὲ τὴν κυρία 'Ανθούλα ἀνάψαμε τὸ ἔκκλησάκι. 'Η κυρία, δταν τελειώσαμε τὶς δουλειές μᾶς ἀνέβασε στὸ κάμπταναριδ καὶ χτυπήσαμε τὴν καμπάνα. "Ηταν δῆλα ποὺλ ὁραῖα. Μόνο ποὺλ ἔλευτε δ παπᾶς. "Τοπερα μαζευτήκαμε παρέα κάτω ἀπὸ τὰ πεῦκα καὶ εἴπαμε διάφορα ἀστεῖα.

"Σὲ λίγο ἐπιστρέψαμε στὸ σχολεῖο μας τραγουδῶντας. Πήραμε τὶς τσάντες μας καὶ δρόμο γιὰ τὰ στίτια μας... Αὐτὴ η θαυμάσα εκδρομούσα θὰ μού μείνη ἀξέχαστη...

ΒΑΣΙΛΙΚΗ Κ. ΚΗΤΑ

Β.' 4)ταξίου

'Η μέλισσα

"Η μέλισσα μᾶς κάνει τὸ μέλι. Αὐτὴ ξῆ� στὴν κυψέλη.

Πάει στὰ λουλούδια καὶ ρουφάει τὸ χυμό. 'Η μέλισσα μᾶς δίνη τὸ μέλι γι' αὐτὸς εἶναι ποὺλ χρήσιμη.

"Η μέλισσα πετάει στὸν ἀέρα, καὶ δσα παιδιὰ τὴν πειράζουν τὰ τσιμπάει.

ΦΑΙΔΩΝ ΜΑΡΝΕΑΛΗΣ

Τάξις Α.' έξαταξίου

στὰ στοὺς ἐπισήμους. "Ολοὶ μᾶς καταχειροκρότησαν. Μετὰ τὸν σπουδαστὰς καὶ τὴν ἔκτη καὶ πέμπτη τάξη, κάναμε κι' ἐμεῖς τὰ παιγνιδάκια μας. Εἶχαμε μεγάλη ἐπιτυχία. 'Η χαρά μου ἦταν ἀπεριγραπτη.

ΝΙΚΟΣ ΧΟΤΛΙΑΡΑΣ

Τάξις Α.' έξαταξίου

Ο, ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Ό τε μπέ λης

Σήμερα δη κυρία μας μᾶς είπε μιὰ ώραία ίστοσία.

· Άκοντας την :

· Μιὰ φορά κι' έναν καιρό ήταν ένα παιδί που τὸν λέγανε Μίμη. Κάθε πρωτόνος φώναξε δη μητέρα του :

—Σήκω Μίμη .

—"Αχ! μητέρα αφησέ με λίγο άκουμη κυρώνων..."

Τρόμαξε νὰ σηκωθῇ. Δὲν τὸν ένοιαζε δην πηγαίνη καλὰ στὰ μαθήματα ή δχι. "Οταν μεγάλωσε δη πατέρας του τὸν έστειλε σὲ μιὰ Τράπεζα. Αὐτός πήγανε πάντα τελευταῖς καὶ σὲ κάτι βιβλία που είχαν ἔκει ἔγραφε πάντα τελευταῖς τὸ δνομά του.

"Έκαναν τὴν πρότη δημέρα υπομονή. Τὴν δεύτερη, τὴν τρίτη, τὴν τέταρτη τὸν έδωκαν.

'Ο πατέρας του καὶ δη μητέρα του έκλαιγαν πολὺ.

Μιὰ μέρα πήγε σ' ένα καφενεῖο.

Πότησε τὸν καφεπώλη :

—Ποῦ είναι οἱ φίλοι μου;

Καὶ δη καφεπώλης τοῦ εἶπε:

—Τέτοια ὥρα, οἱ φίλοι σου δὲν δην έχουνται γιὰ νὰ διασκεδάσουν. Τῷρα ἔργαζονται. 'Απ' ἔκει πήγε στὴν έξοχή.

Εἶδε ἀπὸ μακρυά τὰ καταπράσινα χωράφια. Οἱ γεωργοὶ τὰ βοτάνιξαν. Τρέχει καὶ φθάνει ἔκει.

'Εκεῖ ποὺ περπατοῦσε εἶδε δὺν κοριτσάκια ποὺ μάζευαν λουλούδια. Πήγε καὶ τὰ ωρῆτσε :

—Τὶ θὰ τὰ κάνατε αὐτὰ τὰ λουλούδια ποὺ μάζευστε;

—Θὰ τὰ πουλήσωμε στὰ καφενεῖα καὶ θὰ πάρωμε λεφτά γιὰ νὰ ξήσωμε. Δὲν έχομε οὔτε μάννα οὔτε πατέρα, εἰμαστε δραφανά. Τὸ ένα κορίτσι τὸν ρώτησε :

—Τὶ δουλειὰ κάνεις έσύ; Μὰ αὐτὸς δὲν ήθελε νὰ τοὺς ἀπαντήσῃ. "Εσκυψε τὸ κεφάλι του νεροπασμένος.

Καὶ μονομάς τρέχει γιὰ τὸ στέιτον.

Πήγε στὸ δωμάτιο του καὶ πήρε ένα βιβλίο ένδις ποιητοῦ. "Ανοιξε τὴν πρώτη σελίδα. Τὰ μάτια του πέσανε σὲ μιὰ πόρτασι :

—"Οτοιος δουλειένει είναι ξένος γιὰ τὸ αιτί του καὶ γιὰ τὴν Πατρίδα του. "Οποιος δημος είναι τεμπέλης είναι δηχοητος σὲ δλους. Αὐτὸς τὸν έκανε μεγάλη έντυπωση. Τὸ καλοσκέψτηρε καὶ πήρε τὴν ἀπόφαση νὰ δουλέψῃ κι' αὐτὸς δηλώσει οἱ ἄλλοι. Καὶ πραγματικὰ δηδὸς δουλεύει πολύ, καὶ έγινε μεγάλος καὶ ξακουσμένος. "Ολος δημος είχε νὰ λέγῃ γι' αὐτὸν γνωστὸν μᾶλι μὲ τὴν

Βαφτίσια στὸ χωριό

Στὸ Μοναστῆρι Σπηλαιωτίσσης

Τὴν τρίτη μέρα τοῦ Πάσχα ένας παλιὸς στρατιώτης τοῦ πατέρα μᾶς κάλεσε στὸ χωριό του γιὰ νὰ βαφτίσουμε τὸ ἀγοράκι του. 'Εμεῖς δεχτήκαμε.

Τὸ πρῶτον στὸ 10 ήλιδε ή κούρσα ποὺ θὰ μᾶς πήγαινε στὸ χωριό του Νάστου στὴν Πλεινή. Στὸ δρόμο εἶδαμε ένα σωρὸ γελάδια σκορπιούμενα ποὺ βοσκοῦσαν στὸν κάμπο. Μάλις φθάσαμε, δη Νάστος μᾶς πήγε στὸ σπίτι του. 'Εκεῖ εἶδαμε τὴ γυναῖκα του καὶ τὸ μωρό, ένα συμπαθητικὸ μελαχούνδι ἀγοράκι ως έξι μηνῶν ποὺ κοιμόνταν ἀμέρμινα.

"Οταν ἐτοιμάστηκαν τὰ σχετικὰ μᾶς ὡδηγήσαν στὴν ἐκκλησία. Μοῦ ἔκανε ἐντύπωση τὸ καμπαναριό της ποὺ δὲν ἔμοιαζε μὲ ὅσα ἔχω δεῖ ως τῶρα. 'Άλλα καὶ κάτι ἄλλο ήταν θαυμάσιο, κάτι ποὺ οὔτε ένας ζωγράφος δὲν θὰ μποροῦσε νὰ φαντασθῇ καὶ νὰ βαφτίσῃ. Στὴν κορυφὴ τοῦ καμπαναριοῦ οἱ πελαργοὶ είχαν χτίσει τὴ φωλιά τους καὶ μέσος στὴ φωλιά αὐτὴ είχαν κτίσει τὶς φωλίτσες τὰ σπουργυτάκια ποὺ πέταγαν κάτω ἀπ' τὴν προστασία τῶν πελαργῶν χαρούμενα καὶ έκνοιαστα σὰν σπουργυτάκια ποὺ είναι. 'Ήταν ένα είδος πολικωτοίκιας νὰ πούμε η πιὸ πρωτότυπη καὶ χαριτωμένη ποὺ μποροῦσε νὰ σκεφθῇ κανεῖς.

Τὰ βαφτίσια ἔρχισαν. Μαζεύτηκαν σχεδόν ὅλα τὰ παιδιά τοῦ χωριοῦ. "Ανδρες καὶ γυναικες δὲν ήρθαν. Μόνο οι συγγενεῖς τοῦ πατέρου. 'Η ἐκκλησία ήταν παλιὰ καὶ ἐτοιμόρροπη καὶ η μάνα στενοχωρέθηκε ποὺ εἶδε δτὶ οἱ τοῖχοι ήσαν ἀσθετωμένοι ἐνῷ κάτω ἀπ' τὴν δωσέστη διακοινόταν ἀγιογραφίες παλιές. Τὸ μωρό τὸ κράτησε δηδειφόρος μου δ Γιώργης καὶ τὸ ἀνόμασε Δημήτριο.

Εἶναι τὸ πρῶτο παιδί ποὺ βαφτίζει καὶ δὲν ξέρει νὰ τὸ κρατᾶ. "Ήταν οὐσυχο καὶ οὔτε κάνει καλά. Μοιράσαμε τὰ μαρτυρικὰ στὰ παιδιά ποὺ χάλαγαν τὸν κόσμο καὶ γυρίσαμε στὸ σπίτι του νεοφάνιστου δουτού μᾶς περίμενε ένα δρεγκικὸ τραπέζι.

"Ετσι διοργάνωσα στὰ βαφτίσια τὴν τρίτη μέρα τοῦ Πάσχα.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΑΤΣΙΛΑ

τάξις Δ' τετραταξίου

δρεξι ποὺ είχε γιὰ δουλειὰ είχε καὶ χρηστὴ καρδιά!

ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΣΟΤΡΗ

B.' 4) Εἰον

Εἶναι Παρασκευὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Βούσκομαι στὸ χωριό μου τὸ Πάπιγκον, δπου ἔχουν τὸ θέμα νὰ πηγαίνουν κάθε χρόνο σὰν σήμερα στὸ πανηγύρι τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς τὸ θεοτόκον γίνεται στὸ μοναστῆρι τῆς Σπηλαιωτίσσης. Τὸ μοναστῆρι αὐτὸν εἶναι κτισμένο κοντά στὸ Βοϊδομάτη σὲ έναν ἀπόκομπο βράχο καὶ κάτω κυλάει τὸ ποτάμι. "Ετοι καὶ ἔγω μιὰ ποὺ βρέθηκα εἰς τὸ Πάπιγκον τέτοιον καιρὸν ἀποφάσισα νὰ πάω εἰς τὸ μοναστῆρι τῆς Σπηλαιωτίσσης.

Πρῶτο - πρῶτη ξεκινήσαμε καὶ ἀφοῦ περάσαμε τὸν καμπελωτὸ δρόμο τοῦ Πάπιγκου φθάσαμε εἰς τὸν Βοϊδομάτη. 'Εκεῖ τακτικὰ πηγαίνει καὶ γαρενεὶ ἡ Βασιλισσά μας. Σὲ λίγο φθάσαμε στὸν προορισμό μας. Κάτω ἀπὸ τοὺς σκιεροὺς πλατάνους γινόταν χαλασμὸς κυρίου. Βιολιά, ντέφια, χοροί, γλέντια. Μετὰ ἐπήγαμε στὸ ξηριό πλέον ἀλλὰ μεγάλο μοναστῆρι. Εἶναι παλιὸ κτισμένο ποδὸ πολλῶν χρόνων. "Εχει ἀρκετοὺς ξενώνας. Τὸ καμπαναριό του είναι στὸν πιὸ ψηλὸ βράχο. 'Ανεβήκα στὸ καμπαναριό γιὰ ν' ἀγναντέψω τὸν Βίκο, τὴν Αστράκα, τὴν Γκαμήλα, τὰ γύρω χωριά, τὸ Πάπιγκον τὴν Αρίστη τὸ Βιτσικό τὸν Αἴ - Μηνᾶ.

'Η χαρά μου ήταν μεγάλη. Χτύπησα λίγο τὸ μικρὸ καμπανάκι τοῦ μοναστηρίου. 'Ο χρός του ήτο διατεραστικὸς καὶ δυνατὸς καὶ τὸν ἀντιλάμψαν οἱ γύρω κορφές. Κατέβηκα καὶ ἐπήγαμε εἰς τὸ ἐκκλησάκι τοῦ μοναστηρίου δπου τελούνταν ἡ Θεία Λειτουργία. Μὰ δὲν έκάθησα ἔκει πολλὴ ὥρα, γιατὶ ήθελα νὰ πειρεγασθῶ καὶ νὰ ίδω διό τὸ μοναστῆρι. 'Ο περίβολος του είναι ἀρκετὰ μεγάλος, κλεισμένος δὲ μὲ ένα δχι καὶ πολὺ ψηλὸ στηθαίο. 'Από τὴν δεξιὰ μεριά τοῦ μοναστηρίου ιπάρχει ένας κονδύλος χωρούς κλεισμένος καὶ αὐτὸς μὲ ένα στηθαίο. 'Επολησίασα τὸ στηθαίο. Κοιτάξω κάτω ἀντίκειτος καὶ τί νὰ ίδω! Κάτω ἀπὸ τὸ στηθαίο ήταν ένας βαθύς γκρεμὸς καὶ στὶς οὕτες τοῦ γκρεμοῦ κυλοῦσε γλήγορα - γλήγορα δηπαρτόταρος τοῦ. Βοϊδομάτη λές καὶ τὸν κυνηγούνταν. 'Αφοῦ είδα καὶ γνώρισα καὶ τὸ μοναστῆρι τῆς Σπηλαιωτίσσης ἐπήγα μετράει τὸν λοιπόν!

"Ετσι πέρασε πολὺ εὐχάριστα αὐτὴ τὴ ήμέρα.

Καὶ τοὺς χρόνου λοιπόν!

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Θ. ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

B.' 4) Εἰον

Οι γυμναστικές μας έπιδείξεις

Από ήμέρες έτοιμαζόμαστε για τις γυμναστικές μας έπιδείξεις. Με τι λαχτάρα περιμέναμε την ήμέρα αυτή...

Έφτασε έπι τέλους η Κυριακή. Τό απόγευμα στις 4 ή ώρα, συγκεντρωθήκαμε όλα τα παιδιά, στο σχόλειο. Έτοιμάσαμε τις τριάδες μας και καμαρωτά - καμαρωτά, ξεκινήσαμε.

Μπροστά μας βάδιζαν δύο τριάδες, με παιδιά της έκτης και τὸν σημαιοφόρο τοῦ σχολείου μας που κρατούσε τὴ γαλανὴ σημαία μας.

"Όταν φτάσαμε στὸ στάδιο, ή φιλαρμονική υπῆρχε μπροστά και παίζοντας ἐνά ώραιο ἐμβατήριο ἀρχισε ή παρέλαση. "Όλα τὰ παιδιά βαδίζαμε μὲ πολὺ καμάρι.

Κάτω ἀπὸ τὶς κερκίδες ήταν ή θέση τῶν ἐπισήμων μόλις φθάσαμε στὸ σημεῖο αὐτό, γυρίσαμε όλα τὰ παιδιά τὸ κεφάλι, δεξιά.

Ἐπάνω στὶς κερκίδες ήταν καθι σμένοι οἱ γονεῖς μας, ποὺ μᾶς παρακολούθουσαν μὲ συγκίνηση.

"Όταν τελείωσε ή παρέλαση, ἀρχισαν αἱ ἀσκήσεις τῶν ἄλλων τάξεων.

Σὲ λίγο ήρθε καὶ ή σειρά μας. Πολὺ χαριτωμένα γυμναστήκαμε τραγουδῶντας δυνατὰ τὸ τραγούδακι μας καὶ παίζαμε τὸ παιγνίδακι μας μὲ ἐπιτυχία. 'Απὸ τὶς ἔπιδείξεις μας εὐχαριστηθήκαμε πολύ.

Καὶ τοῦ χρόνου.

25 Μαΐου 1959

ΒΑΣΙΛΙΚΟΤΑΛΑ ΔΗΜΟΓΚΙΝΗ
Βα τάξις 6)ξίου

Οι πυγολαμπίδες

Προχθὲς τὸ βράδυ καθόμασταν όλα τὰ παιδιά τῆς γειτονιᾶς μου σ' ενα πεζούλι. "Ενα παιδί φώναξε τότε:

—Παιδιά, πιάνουμε πυγολαμπίδες;

—Ναί: φωνάξαμε όλοι καὶ τρέξαμε πρὸς ἐνα γκρεμισμένο σπίτι.

Μόλις μπήκαμε μέσα είδαμε 3 πυγολαμπίδες ποὺ πετοῦσαν στὸν δέρα. 'Ωρισαμε τότε όλοι νὰ τὶς πιάσουμε. 'Αλλὰ ήμασταν πολλὰ παιδιά καὶ μία ἔπιασε ἐνα παιδί καὶ τὶς ἄλλες δύο τὶς σκοτώσαμε. Τότε συμφωνήσαμε δ' τι πιάνουμε νὰ τὶς δίνουμε σ' ενα παιδί νὰ τὶς πραστάνῃ καὶ στὸ τέλος νὰ τὶς μοιραστοῦμε. Χωριστήκαμε σὲ δύο διμάδες καὶ ξεκινήσαμε. 'Εγὼ μὲ τὴν διμάδα μου πήγαμε σὲ μιὰ λακ

Στὴ γιορτὴ¹ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς

Τὴν Παρασκευὴ μετὰ τὸ Πάσχα ήταν ή γιορτὴ τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς.

Γιώρταζε ή ἐκκλησία ποὺ εἶναι ἔξω κοντὰ στὸ βουναλάκι ποὺ λέγεται Περίβλεπτος. Μαζεύτηκε ἐκεῖ κόσμος πολὺς, γιατὶ ήταν καλὴ ήμέρα. "Ήταν σὰν πανηγύρι! 'Εμεῖς πήγαμε πρῶτα στὴν ἐκκλησία. "Όταν τελείωσε βγήκαμε ἔξω. Κάναμε ἔναν περίπατο στὰ πεῦκα "Τσερά κατεβήκαμε ἐκεῖ ποὺ σταματᾶν τ' αὐτοκίνητα. Μπήκαμε στὸ ἀστικὸ καὶ γυρίσαμε εὐχαριστημένοι στὸ σπίτι μας νὰ φᾶμε.

ΜΙΧΑΗΛ ΑΤΔΗΣ

Μαθητὴς Α' 4)ξίου

Ο κῆπος μου

'Ο κῆπος μου τώρα τὴν "Ανοιξη, εἶναι καταπράσινος ἀπὸ τὴν πρασινάδα. "Έχει καὶ τὰ ώραια λουλουδάκια ποὺ τὸν στολίζουν πολὺ ώραια. Τὰ ώραια αὐτὰ λουλούδια τὰ περιποιεῖται ή μαμά μου.

Τώρα ἀνθίζουν καὶ τὰ ώραια τριαντάφυλλα καὶ τὸν στολίζουν περισσότερο.

Οι ώραιες παπαρούνες μοῦ κάνουν τὸν κῆπο σὰν κόκκινο χαλί.

Γιάννινα 12 Ιουνίου 1959

ΘΩΜΑΣ Ε. ΠΑΝΤΕΛΗΣ

τάξις Α' 6)ξίου

κούβα δπου εἶχε πολλὲς. 'Εγὼ μ' ἔνα παιδὶ κατεβήκαμε κάτω καὶ πιάσαμε πολλές. 'Έκει ποὺ κυνήγαγα μία βρέθηκε μπροστά μου ἔνας τενεκές. Στραβοπάτησα κι' ἔπεσα. 'Έκει ήταν μία τσουκνίδα καὶ γρατσουνίστηκα, καὶ τὰ πόδια μου πονοῦσαν. "Τσερά δημως μοῦ πέρασε. Πιάσαμε 32 πυγολαμπίδες καὶ μετὰ τρέξαμε νὰ συναντήσουμε τὴν ἄλλη διμάδα. Αὐτοὶ εἶχαν πιάσει 28. "Τσερά δημως τὶς ἀφήσαμε ἐλεύθερες. Καὶ εὐγαριστημένοι πήγαμε στὰ σπίτια μας.

ΘΩΜΑΣ Β. ΚΑΡΚΑΜΠΟΤΝΑΣ
τάξις Δ' 4)ξίου

Η γιορτὴ τοῦ Θωμᾶ στὸν "Άγιο Νικόλαο τῶν Αμπελόκηπων

Σήμερα εἰναὶ ή γιορτὴ τοῦ Θωμᾶ. Γιωρτάστηκε στὴν ἔξοχηκηὴ ἐκκλησία τοῦ 'Άγιου Νικολάου. Πῆγα κι ἐγὼ μὲ τὴ θεία μου καὶ τὴ γιαγιά μου. Φιλήσαμε τὴν εἰκόνα καὶ ἀνάφαμε κεράκι. Πολὺς κόσμος πήγαμε καὶ ἐφόταν! Δὲν μπορούσαμε νὰ περάσωμε. Τὰ γύρω χωράφια καὶ τὰ λειθάδια ήταν γεμάτα λουλούδια, παπαρούνες, μαϊδες... Τί εὐνάοιστα ήταν!

ΑΓΝΗ ΓΑΛΙΤΣΗ
Μαθητὴς Α' 4)ταξίου

Πηγαίνομε στὸ χωριό μας

Σήμερα ξυπνήσαμε στὶς 4 ή ώρα καὶ ἐτοιμαστήκαμε νιὰ τὸ χωριό. Σὲ λίγο ήρθε ή θεία μου καὶ ή ἔξαδέλφη μου. Ξεκινήσαμε γιὰ τὸ χωριό. Στὸ δρόμο ποὺ προχωρούσαμε μὲ τὴν κούρσα βλέπαμε λουλούδια καὶ τὸν πράσινη κούρσα. Φθάσαμε στὸ χωριό μας ποὺ μᾶς φάνηκε πολὺ ώραιο. Πήγαμε στὴν ἐκκλησία στὸν "Άγιο Γεώργιο. Τὸ βράδυ γυρίσαμε χαρούμενοι ἀπὸ τὸ διμορφο χωριό μας.

ΚΩΝΤΙΝΟΣ ΣΩΤΡΕΛΗΣ
Μαθητὴς Α' 4)ταξίου

Η καλοκαιρινὴ βρόχη

Νάτην σήμερα ἔπεσε ἀπαλὴ - ἀπαλὴ ή καλοκαιρινὴ βροχή! Καὶ πόσο διψούσαν τὰ λουλούδια μας καὶ όλα τὰ φυτά!

Τώρα δροσίστηκαν καὶ ἔγιναν ζωηρά. Τί εὐεργετικὴ εἶναι ή καλοκαιρινὴ βρογή! "Ολα τὰ δυναμώνει! "Ολα τὰ δφειλεῖ.

Ο καλὸς Θεὸς ἀς τὴν οίχην τατικὰ τώρα τὸ καλοκαῖρι.
ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΦΡΑΝΤΖΙΟΣ
Μαθητὴς Α' 4)ταξίου

Ο κῆπος μου

Στὸν κῆπο μου ἔχω τριαντάφυλλα καὶ πανσέδες.

'Απὸ τὸν κῆπο μου ἔκοψα ἔνα τριαντάφυλλο καὶ τὸ μύρισα.

Η τριανταφυλλιὰ ποὺ ἔχω στὸν κῆπο μου εἶναι γεμάτη τριαντάφυλλα.

Οι τριανταφυλλιὲς στολίζουν τὸ σπίτι μας.

Τὸν πανσέδες τοὺς ἔχουμε σὲ γλαστράκια.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΑΜΠΡΟΤ
Α' 6)ταξίου

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΥΠΟΔΟΥΛΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΜΑΣ ΔΙΚΑΙΩΝΟΝΤΑΙ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ!

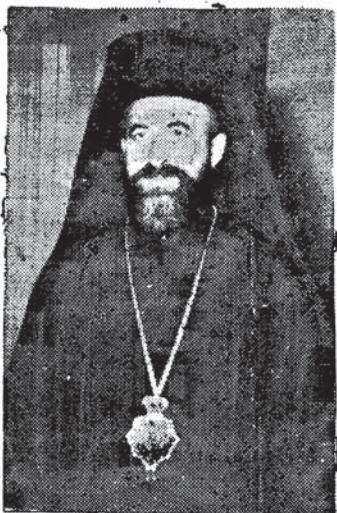
Χρόνια καὶ χρόνια λαχταρᾶς
Κύπρο τὴν ὡρα τῆς χαρᾶς
ποὺ κοντά μας θὰ σὲ φέρῃ
τῆς ἐλευθεριᾶς τ' ἀγέροι.

Τὸ τραγούνδι αὐτὸ τὸ τραγου-
δούσαμε σὲ κάθε σχολικὴ μας γιοσ-
τὴ καὶ μιὰ εὐχὴ στὸ τέλος ἀπ' τὴν
καρδιά μας ἐκφράζαμε: Νὰ δοῦμε
τὴν Κύπρο μας ἐλεύθερη! Πόσα
καὶ πόσα χρόνια ἡ Κύπρος τὸ ὅ-
μορφο νησί βρισκόταν μακριὰ ἀπὸ
τὴν ἀγκαλιὰ - - Μάννας της Ἐλ-

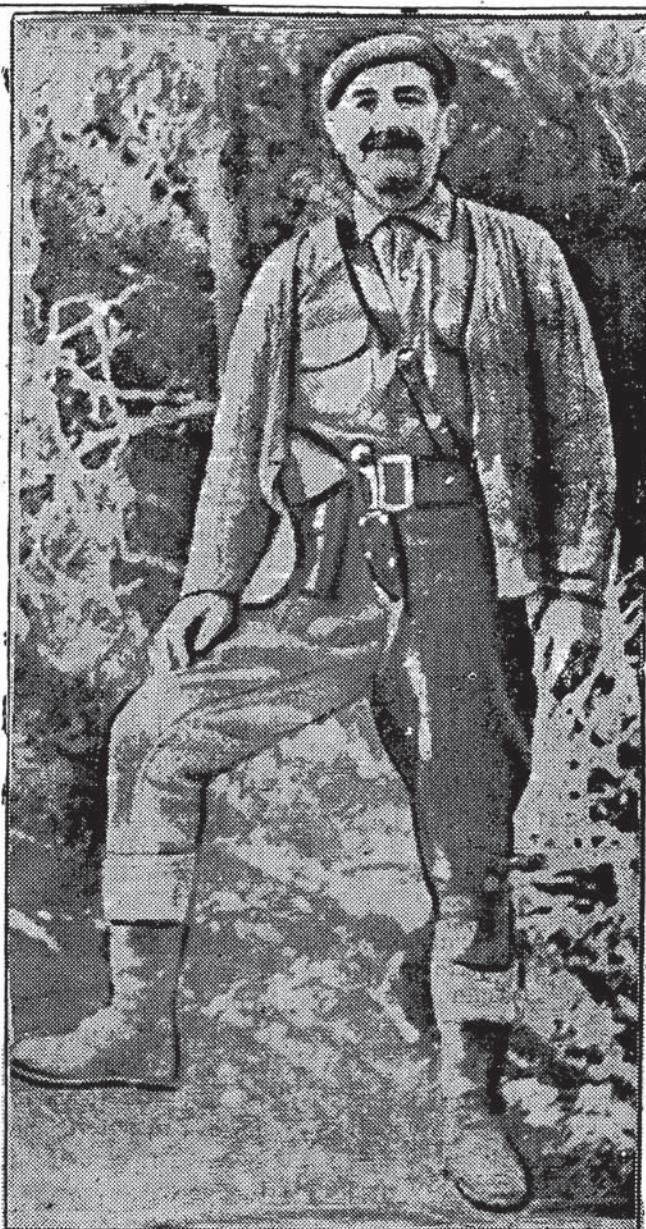
τεριὰ τους. Καὶ πάντα βροντοφώ-
ναζαν : «Ἐλευθερία ἡ θάνατος».

Ἀκόμη καὶ τὰ μικρὰ παιδιά
γιὰ τὸν ἴδιο σκοπό, μὲ τὴν ἵδια
φλόγα στὴν καρδιὰ ὄρμούσαν κι'

Πάντα ἄφοβοι οἱ Κύπριοι! Ο
πόθος γιὰ τὴ λευτεριά τοὺς ἔδιω-
χνε κάθε φόβο! Κι' δλοι τους ἀν-
δρες καὶ γυναῖκες, ἀνεδεικ-

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος

Ο θρυλικός Διγενής στὸ κρησφύγετό του στὴν Κύπρο,
ἀπὸ τὸ δόποιο διηγήθηνε τις ἐπιχειρήσεις τῆς Ε.Ο.Κ.Α.

λάδος καὶ ποθοῦσε τῆς λευτεριᾶς
τ' ἀγέροι!

Αὐτὸ τὸ νησὶ ποὺ τὰ βονιὰ καὶ
τὰ λαγκάδια του μοσχοβολῶν Ἑλ-
λάδα, ἡταν κομμάτι τῆς δοξασμέ-
νης Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας
μας καὶ τὸ ἄρπαξαν οἱ Τούρκοι ὅ-
ταν σκλάβωσαν καὶ τὴν ἄλλην Ἑλ-
λάδα. Τοτερα ἀπὸ χρόνια σὰν νὰ
ἡταν παιχνιδάκι, τὸ πο' λησαν
στοὺς Ἀγγλούς τὸ 1878.

Ἡ Κύπρος μας πόσα καὶ πόσα
δὲν τράβηξε σκλαβωμένη! Κρεμά-
λες, σκοτωμούν, φυλακές. Καὶ ὅ-
μως! Ποτὲ δὲν γονάτισε!

Ποτὲ δὲν ἀπλωσε τὰ δεμένα,
ἀδύνατα κοκκαλιάρικα χέρια της
νὰ πῆ στοὺς ἔχθρούς «παραδίνο-
μαι!».

Οἱ Κύπριοι ἀδελφοί μας μὲ
μιὰ ψυχὴ, μὲ μιὰ καρδιὰ, μ' ἔνα
μόνο σκοπὸ μοχθοῦσαν γιὰ τὴ λευ-

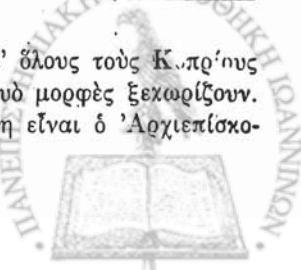
τεφταν χτυπημένα ἀπὸ τὰ βόλια
τοῦ ἔχθροῦ.

Πόσες ἐπικίνδυνες ἀποστολὲς
ἀνέλαβαν!

ἡρωες.

Μέσα ἀπ' δλοις τοὺς Κ.πρ.οὺς
ἀγωνιστὰς δυὸ μορφὲς ξεκωρίζουν.

Ἡ πρώτη εἶναι ὁ Αρχιεπίσκο-

πος Μακάριος.

'Ακόμη καὶ στὴν ἔξορία ποὺ
βρισκόταν δὲν ἔχασε τὴν ἐλπίδα
πῶς ἡ Κύπρος ἡ ἀγαπημένη του
πατοΐδα θὰ ἐλευθερωθῇ!

Πάντα ὁ νοῦς του ἔτρεχε σ' αὐτή.

Καὶ πάντα ἔλεγε : «Η ἐλευθερία εἶναι δῶρον τοῦ Θεοῦ».

'Αλλὰ κι' ἄλλη μιὰ ἡρωϊκὴ μορφὴ ἔξεχωρίζει μέσα στὰ ἄγρια
βουνά καὶ τὰ λαγκάδια.

Εἶναι ὁ θρυλικὸς Διιγενῆς! Πόσα καὶ πόσα δὲ μιλάει στὶς καρδιές μας αὐτὸ τὸ ὄνομα!

—«Ἐμεῖς θὰ σᾶς πολεμήσωμε
μὲ τὴν σφενδόνα καὶ τὴν ψυχὴν τοῦ Δαυΐδ», φώναζε στοὺς καταχτητάς.

Στὴν Κύπρο μὲ τὸ Διιγενῆ καὶ
τὰ παλληκάρια του ἔαναξησε τὸ
21.

'Ο χορὸς τοῦ Ζαλόγγου ἐπαναλήφθηκε μέσα στὰ μπουντούμια ποὺ είχαν κλεισμένες τὶς Κυπριότοπούλες.

'Ο δρόμος ποὺ διάλεξαν οἱ ἀδελφοί μας γιὰ νὰ ἀποκτήσουν τὴν ἐλευθερία τους, ἦταν σπαρομένος μὲ θυσίες καὶ αἷματα. Ἐτοι δὲν ἔφθασαν ὅλοι στὴν κορφή. Πολλοὶ ἔπεσαν. Οἱ ἄλλοι στάθηκαν, καταματώμενοι καὶ κτύπησαν τὴν καμπάνα τῆς λευτεριᾶς. Ὄψις τὴν γαλανόλευκη σημαία κι' ἄναψαν ἔνα κερί γιὰ ἐκείνους ποὺ ἔλειπαν.

Καὶ τώρα πιὰ ἡ Κύπρος, τὸ

ὅμορφο ἔακουσμένο καὶ χιλιοτραγουδισμένο νησὶ ἀναπνέει ἐλεύθερο ἀέρα.

—Ω! τί μεγάλη χαρὰ ποὺ νοιώ-

τικο ὄντανό.

"Ολοι οι "Ελληνες ἃς χορέψουν, ἃς γυνήσουν οἱ καμπάνες! Η Κύπρος ἀναστήθηκε. Η Κύ-

Κύπριοι μαθηταὶ σὲ μιὰ διαδήλωσή τους στὴ Λευκωσία,
ὅταν ἀγωνιζόταν γὰ τὴν ἐλευθερία τους

θω!

· Η Κύπρος ἐλεύθερη. Χαρῆτε
βουνά, χαρῆτε λαγκάδια, χαρῆτε
ποντιά στὸν καταγάλανο ἀνοιξιά-

προς ἐλευθερώμηκε.

MAPIA BAKKA

Τάξις Ε' 4) ξίου

“Ἐνα εὐχάριστο γεγονός τῆς ζωῆς μου

Τὸ ἡμερολόγιο λέγει 3 Ἰουλίου 1958.

Ἡ νύκτα εἶναι διπροφόντιστη καὶ τὸ αὐτοκίνητο μας, μέσα στὸ δυοῖν εἴμαστε οἱ γονεῖς μου καὶ ἔγω, σχίζει γοργὰ τὸ δρόμο τοῦ Τερρόδου καὶ προχωρεῖ διλοταχῶς γιὰ τὴν Ἀθήνα. Τὸ μεσημέρι σταματήσαμε στὸ Ἀντίρριο. Ἐκεῖ ἀφοῦ φάγαμε νοστιμότατα ψωάκια, μπήκαμε στὸ φέρρυ - μπότ καὶ βγήκαμε στὸ Ρίο.

'Ακολουθήσαμε τὸν παραλιακὸ δρόμο τῆς Πελοποννήσου. Περάσαμε ἀνάμεσα ἀπὸ λεμονοποτοκαλλιές ποὺ μᾶς χάριζαν τὸ ἀρωμά τους. Σταματήσαμε στὸ Αίγιον.

Στὴ μέση τῆς πλατείας είναι 12
βρέσες ποὺ χύνουν συνεχῶς ἀφθονα

κρυστάλλινα νερά. Εἴδαμε τὰ ἐρείπια τῆς ἀρχαίας Κορίνθου καὶ σ' ὅλη σχεδὸν τὴν Πελοπόννησο πολλὰ ἀμπέλια καὶ ὄπωροφόρα δένδρα.

Μόλις νύχτωσε, νὰ δ 'Ισθμὸς τῆς Κορίνθου προβάλλει μπρός μας, φωτισμένος σὰν ἔνα σωστὸ πανόραμα. Τὸν περάσαμε καὶ ὑστερα ἀπὸ λίγο ἀντικρύσαμε τὸ Λουτράκι. Ἡ νύκτα ἀπλωσε πέρα γιὰ πέρα τὰ μαῦρα τῆς πέπλα καὶ σὲ λίγο βιδυσμένη στὸν ὅπνο, ἀκούω τὴ φωνὴ τῆς μητέρας μου:

—Ἐύπνα παῖδι μου, ἔγύνα φθάσαμε στὴν Ἀθήνα.

—Ω! οἱ δημοφῆ πρωτεύουσα τῆς πατρίδος μου!

Σ' εὐχαριστῶ Θεέ μου ποὺ μὲ ἀξίωσες νὰ γνωρίσω τὴν πολυθρύλητη Ἀθήνα μας.

Τὰ φῶτα πλημμυρίζουν τοὺς δρόμους, χιλιάδες αὐτοκίνητα διεσταυρώνονται, κοῦρσες, τράμ καὶ ώραια τρόλεϋ - μπάς. Μεγάλα καὶ ώραια κτίρια τὴ στολίζουν, πλατείες καὶ πάρκα μὲ

ὅμορφα λουλούδια.

Κατευθυνθήκαμε στὸ σπίτι τοῦ θείου μου στὸ Ψυχικό. Ἐκεῖ μᾶς δέχθηκαν μὲ μεγάλη χαρὰ καὶ μᾶς φιλοξένησαν τὶς λίγες μέρες ποὺ μείναμε στὴν Ἀθήνα.

Γρύπισαμε καὶ εἴδαμε σχεδὸν δύλα τὰ ἀξιοθέατα τῶν Ἀθηνῶν, τὸ Λυκαβηττό, τὰ ἐρείπια τοῦ Παρθενῶνα, τὸ Ἐρεχθίειον τοῦ ναοῦ τῆς Ἀπτέρου Νίκης, καὶ τὰ Προπύλαια. Στοὺς πρόπτοδας τῆς Ἀκροπόλεως, είδα τὰ ἐρείπια τοῦ ἀρχαίου θεάτρου τοῦ Διονυσίου καὶ τὸ Ηράδον τοῦ Ἀπτικοῦ, τὸ λόφο τοῦ Φιλοπάππου, στὶς στῆλες τοῦ Ὁλυμπίου Διός, τὸ Βασιλικὸ κήπο, τὸ Ζάππειο, τὸ Πανεπιστήμιο καὶ πολλὰ ἄλλα.

Ξαναγύρισα στὸ Γιάννενα ἄλλη μιὰ τέτοια ἀστροφότιστη νύκτα, μὲ ἐντυπώσεις ποὺ θὰ μείνουν ἀληθιμόντες σ' ὅλη μου τὴ ζωή.

EIII ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ
Ε' τάξις 6) ξίου

Ο, ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Ό κῆπος μου

"Αχ!... Τί ώραια πόθ μυρίζει αύτό το λουλούδι. Θεφωνίζω σήμερα το πρωί μάλις σηκώθηκα, και κατέβηκα στὸν κήπο μου. Πάω λόγο παρὰ πέρα και φθάνω σὲ μιὰ θημερη τριανταφυλλιά. Κόδω ξένα τριαντάφυλλο και τὸ μυρίζω. Μύριζε πάρα πολὺ ώραια γι' αύτό κι' ή μαμά μου τὰ μαζεύει και βγάζει τὸ φοδόνερο τὸ δυσοῦ χρησμοποιοῦμε σὲ διάφορα γλυκίσματα κ.λ.π.

Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ μάτι μου ἔπεισε ἐπάνω σὲ μιὰ μικρὴ τριανταφυλλιὰ πεσμένη ἀπὸ τὴ βροχή.

Μόλις τὴν είδα τὴν λυπήθηκα πάρα πολὺ τὴν καῦμένη. Μου φάνηκε σὰν νὰ μου ἔλεγε:

—Παιδάκι μου σὲ παρακαλῶ τοποθέτησε με λίγο καλύτερα. Έγώ σάσ νὰ κατάλαβα τὰ λόγια τῆς έτρεξα πήρα τὸ σκαλιαστήρι, ξένα ξύλο και μιὰ κλωστὴ χονδρὴ και έτρεξα νὰ περιποιηθῶ τὴν μικρὴ τριανταφυλλιά. Τὴν σκάλισα, τῆς έβαλα τὸ ξύλο και ἔδεσα τὸ ξύλο και τὴν τριανταφυλλὰ μαζὶ γιὰ νὰ μὴ ξαναπέσῃ. Στερεά μάζεψα ξένα μπουκέτο ἀπὸ διάφορα λουλούδια, ἔκοψα και τριαντάφυλλο και έτρεξα μέσα. Εβαλα τὸ μπουκέτο μὲ τὰ λουλούδια σὲν ἀνθογιάλι πήρα θυστερα τὸ τριαντάφυλλο μαζὶ μου και κάθησα νὰ γράψω τὰ μαθήματά μου.

ΣΤΑΤΡΟΣ ΚΕΚΕΣΗΣ
Δ' τάξις 4) ξίου

Η λίμνη μας

Μιὰ ἀπὸ τὶς λίμνες τῆς Έλαδος μας εἶναι και ή λίμνη τῶν Ιωαννίνων.

Σχεδὸν σὲ δῆλη τὴν ἔκταση δεξιὰ τῆς ἀπλώνεται ή πόλι τῶν Ιωαννίνων.

Γύρω — γύρω ἔχει ἄλλα διάφορα χωριά. Στὴ μέση τῆς λίμνης μας βρίσκεται τὸ γραφικὸ νησάκι τῆς, πὸν λάμπει ἀπὸ καθαριότητα και νοικοκυροσύνη.

Οἱ κάτοικοι τοὺς εἶναι φτωχοί. Η μόνη τοὺς ἀσχολία εἶναι τὸ ψάρεμα στὴ λίμνη και ή κατασκευὴ τῶν φαδῶν, ἀπὸ τὸ καλάμι πὸν ἔχει ή λίμνη στὶς δύχες τῆς.

Η λίμνη μας ἔμεινε ίστορικὴ ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς τουρκοκρατίας δταν τύραννος τῶν Ιωαννίνων ήταν δ' Ἀλῆ — Πασσᾶς.

Τότε μέσα στὰ βαθεῖα νερά τῆς εἶχε πνέει τὴν κυρά — Φροσύνη.

Στὰ νερά τῆς λίμνης μας ζοῦνε δύο εἰδῶν ψάρια: οἱ κυπρίνοι και οἱ δρομίτσες και τὰ δύομαστὰ χέλια τῆς.

Στὴν παραλία εἶναι καφενεδάκια ποὺ τὸ καλοκαίρι ἀπολαμβάνουν οἱ Γιαννιώτες τὴν δροσιὰ τῆς λίμνης μας. Τὸ καλοκαίρι οἱ βενζίνες πηγαίνορχονται στὰ νερά τῆς κουνιάλωντας ἀνθρώπους.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ. ΣΤΕΦΑΝΟΤ
Τάξις Γ.' 6) τάξιου

Συντροφιὰ μὲ τὴν κλῶσσα μου

Κάθε πρωὶ πηγαίνω στὴν αὐλῆ μου και βλέπω τὴν κλῶσσα μου.

Αύτὴ ἔρχεται μπροστά μου μὲ τὰ πουλάκια τῆς. Κλού· κλού τὰ φωνάζει κι' αὐτὰ τῆς ἀπαντοῦν τούν· τούν. Μοῦ φαίνεται ὅτι μοῦ λένε: «Λίτσα ωῖξε μας λίγα φίχουλα νὰ φάμε!». Έγώ τοὺς κάνω τὸ χατήρι.

ΛΙΤΣΑ ΣΙΑΜΟΠΟΤΑΟΤ
Μαθήτρια Α' 4) ξίου

Ο τυφλὸς στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου

Στὴν γωνιὰ τοῦ σπιτιοῦ μας στὸ πεζοδόριο κάθεται ξένα γέρος τυφλός. Μπροστά του ἔχει ξένα πιατάκι. Δὲν ἔχει μάτια δ' δύστυχος, εἶναι τυφλός. Κόσμος πολὺς περνάει ἀπ' ἔκει και μὲ λυπητερὴ φωνή τοῦ ξητάει βοήθεια. Πολλοὶ τὸν λυποῦνται. Σταματοῦν, τὸν ἔλεον και παίρνουν ἀπὸ τὸν τυφλὸν γέρο πολλὲς εὐχές.

ΟΤΡΑΝΙΑ ΡΩΜΑΝΕΛΗ
Μαθήτρια Α' 4) ξίου

Μιὰ ὄφορφη Κυριακὴ

Χθὲς τὴν Κυριακὴ περάσαμε πολὺ ωραία!

Πήγαμε μαζὶ μὲ τὸν μπαμπά μου και τὴν μαμά μου μιὰ ώραία ἐκδρομή.

Στοὺς κάμπους ἀπλώνονταν ἀσπροντυμένες μαργαρίτες και κατοκκινες παπαρούνες!

Τὰ σπαρτὰ ήταν καταπράσινα. Κι' ἀνάμεσά τους μέλισσες βούνιζαν στὰ λουλούδια. Χαρούμενη ἐποχὴ ή ἀνοιξη γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ τὰ ζῶα, γιὰ τὰ φυτά, γιὰ ὅλα...

ANNA ΚΟΤΡΩΤΣΟΤ
Μαθήτρια Α' 4) ξίου

Η ἀράχνη

Σήμερα τὸ πρωὶ ποὺ ἔγραφα τὴν ἀντιγραφὴ και δίτλα μου ήταν δ' ἀδελφός μου δ' Κώστας, ἐπάνω στὸ χέρι μου περπάτησε μιὰ ἀράχνη. Έγώ δὲν τὴν είδα και τὴν ἔφεξα κάτω στὸ τραπέζι σὰν νὰ ήτανε μυῆγα. «Οταν τελεώσα τὴν ἀντιγραφὴ είδα πώς κάτι κρεμότανε ἀπὸ τὸ τραπέζι. Τότε είπα:

—Μιὰ ἀράχνη! Κώστα. «Ελλα νὰ τὴν δῆς. Εθγαλε ἀπὸ τὴν κοιλίτσα τῆς τὸ υγρό και τὸ ωραία θέλει νὰ κατεβῇ.

Δὲν πρόλαβα νὰ τὸ είπω και δμέως ἀρχίσε νὰ μαζεύη τὸν ιστό της και νὰ ἀνεβαίνῃ. Σὲ μιὰ στιγμὴ μὲ φωτάει δ' Κώστας:

—Ἐχει δαγκώνες;

—Ἐχει, τοῦ είπα. Μὲ αὐτὲς κόβει τὴν τροφὴ της κοιμιάτια και τὴν τρώει. Δὲν πρέπει νὰ τὴν σκοτώστης γιατὶ είναι χρήσιμο ἔντομο. Μᾶς τρώει τὰ κοινούπια και ἄλλα θλαβερὰ ἔντομα ποὺ τὰ πιάνει στὸν ιστό της. Νά, ξανὰ θέλει νὰ κατεβῇ.

—Κάνει ἀκροβασίες είπε δ' ἀδελφός μου. Θέλει νὰ κατεβῇ μὲ δὲν μπορεῖ.

—Μπορεῖ, είπα ἐγὼ, ἀλλὰ μπορεῖ νὰ θέλη νὰ φτιάξῃ τὸν ιστό της. «Ἐν τῷ μεταξὺ δὲν γράφεις έσυ και χασμοράς. Νά γράφης και νὰ ἀκοῦς.

—Τυάρχουν μεγάλες ἀράχνες Τούλα; μὲ ωτήρης.

—Τυάρχουν, τοῦ είπα. Είναι και στὴν Αφρικὴ κάτι μεγάλες ποὺ στὸν ιστό τους πιάνουν και μικρὰ πουλάκια.

—Ποτερά δ' ἀδελφός μου συνέχισε νὰ γράφῃ ὥσπου τὰ τελειώσαμε και βοηθήσαμε τὴν μητέρα μας στὶς δουλειές της.

ΤΟΤΛΑ ΣΟΤΡΕΛΗ
Γ' τάξις 4) ξίου

Στὴν Χυρὰ-Φροσύνη

Σήμερα μὲ τὴ μαμά μου, τὸ μπαμπά μου και τὴν ἀδελφή μου πήγαμε στὴν Χυρὰ Φροσύνη, στὸ ωραίο καφενεῖο στὴν ἀκρη τῆς λίμνης μας. Εἴδαμε παιδάκια νὰ πετοῦν πέτρες και ἄλλα νὰ φτιάνουν βάρκες μὲ χαρτιά. Καμαρώσαμε τὴν ώραία λίμνην «ας. Ήταν πολλοὶ ἄνθρωποι ντυμένοι στὰ καλοκαιρινά τους. Εἴδαμε λεωφορεῖα ξένα. Ήταν γυμνάσια ἀπὸ ἄλλα μέρη τῆς Ελλάδος μας. Εθλεπαν τὸ φραγμό, τὴ λίμνη, τὸ νησί, τὸ μονετό μας. Εύχαριστη θήκημε πολλύ.

ΕΤΦΗΜΙΑ ΤΣΑΝΕΛΗ
Μαθήτρια Α' 4) ξίου

ΤΑΞΙΔΙΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

ΡΟΔΟΣ, ΤΟ ΣΜΑΡΑΓΔΕΝΙΟ ΝΗΣΙ

Παίρνω τὴν πέννα μου νὰ σᾶς γράψω τούτη τὴν ἔκθεσι γιὰ τὸ νῆσί μου, τὴν Ρόδο.

"Ολοὶ σας ἔχετε ἀκούσει γιὰ τὸ σμαραγδένιο αὐτὸν νῆσον ποὺ δρίσκεται στὰ νότια - ἀνατολικὰ τῆς Ἑλλάδος, τὸ πολύτιμο αὐτὸν διαμάντι τοῦ Αἰγαίου, τὴν ὥραία Ρόδο. Ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτάτους χρόνους γνωρίζομε τὴν δόξα τῆς, τοὺς σοφοὺς ποὺ ἐγέννησε καὶ τοὺς ἥρωες ποὺ ἀνέδειξε.

Μπροστὰ στὴν φαντασία μας θὰ μείνῃ πάντα ἀσθεστὴ ἢ μορφὴ τοῦ τεραστίου ἀγάλματος τοῦ Κολοσσοῦ. Ναί, καὶ τώρα ἡ φήμη τῆς ἔχει ἀπλωθῆ παντοῦ, σ' ὅλο τὸν κόσμο. Γι' αὐτὸν χιλιάδες τουρίστες ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη, ἔρχονται κάθε καλοκαίρι νὰ θαυμάσουν τὶς ἀσύγκριτες φυσικὲς δημοφιές, τοῦ ξακουστοῦ αὐτοῦ νησιοῦ. Τὶ ἀγαλλίασι νοιῶθει κανεὶς μόλις ἀντικρύση ἀπὸ τὸ κανάβι τὸ γραφικὸ λιμανάκι τῆς Ρόδου!

Προχωρώντας βλέπει γύρω τὰ ὥραια σπίτια, τοὶ καθαροὺς καὶ δεντροστοιχισμένους δρόμους του, καὶ ὅλο θαυμάζει. Κάθε σπίτι, κάθε δέντρο, κάθε πέτρα, κάθε λουλούδι, είναι κι' ἔνα ἀπ' τὰ πολύτιμα στολίδια τοῦ νησιοῦ μας κι' δποιος τὰ βλέπει νουμίζει πὼς πίνει ἀπ' τὸ ποτῆρι τῆς εὐτυχίας.

Εἰς τὰ προάστια τῆς πόλεως δρίσκεται τὸ μαγευτικὸ Ροδίνι, μὲ τὶς γραφικὲς λιμνοῦλες καὶ τὸ εὐγάροιστο γρόμα τῶν πλατάνων. Δεξιά καὶ ἀριστερὰ τὰ πουλάκια κελαηδοῦνε κι' οἱ πεταλοῦδες κάνουν συντοφιά μὲ τὰ κίτρινα νούφαρα.

'Ο Φιλέοντος' - ἔνα ἀριγαύότατο πηναστῆροι, είναι πλησίον τοῦ χωοίου Τριάντα. 'Η νλυκειὰ θέα ἡλεκτρίζει τοὺς ξένους ... μαζὶ μὲ τὴν εὐγάριστη δσμὴ τῶν κυπαρισσῶν.

Σὲ μὰ παραλιακὴ ἀκτὴ εὑρίσκονται τὰ Νερὰ τῆς Καλλιθέας μὲ τὰ λαμπτικὰ λουτρά τῆς.

Εἶναι ἀδίνατον νὰ περιγράψῃ κανεὶς τὶς Πεταλοῦδες ἔνα ἔξαιρετικὸ τοπίο τῆς Ρόδου μας.

Τὰ νερὰ τρέγουν ἐδῶ κι' ἔκει δημιητικά, κελαπούζοντας τὸν γλυκὸ σκοπὸ τους. Τὸ ποάσινο γρόμα τῶν δένδρων, οἱ ξύλινες γεωποιῆλες, ποὺ δημιουροῦνται ἀπὸ ἀνέλπιστη γαστὶ. Τὰ ιατία σοι ξεκοιράζονται ἀντικρύζοντας δλα αὐτά.

Κατὰ τὸν Αὔγουστο χιλιάδες, πολύχρωμες καὶ οιγωτὲς πεταλοῦδες μὲ κόκκινο, καφὲ καὶ κίτρινο χρῶμα, πετοῦν καὶ σκεπάζονται σὰν σύννεφα τὰ ψηλὰ δένδρα. Βλέπεις - βλέπεις καὶ δὲν ἔχεις κουράγιο νὰ φύγης ἀπὸ τὸν σωστὸ αὐτὸν παράδεισον. Εἰς τὸ κέντρο τῆς Νή-

-Μὰ εἶναι τόσο υπέροχο καὶ ἀπαραίτητο αὐτὸν τὸ ταξίδι;

-Μὰ βέβαια, διότι ἡ Ρόδος μας εἶναι ἔνα φωτεινὸ ἀστέρι. Μιὰ ματιὰ μόνον ἀν ρέετε στὸ ἀριστούργημα τῶν Ιπποτῶν, τὸ Καστέλλο, ποὺ εὑρίσκεται μέσα στὴν πόλι, τὸ πανάρχαιο Στάδιο, τὸ πλούσιο

·Ο 'δρόμος τῶν Ιπποτῶν τῆς Ρόδου

σου εἶναι ἡ ἀρχαία Λίνδος μὲ τὴν ἔνδοξον ἀκρόπολι τῆς. "Οσα κι' ἀν σᾶς γράψω εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς παραστήσω τὸ ἔξοχο αὐτὸν νησί.

Λαμποκοπᾶ τὸ διαμάντι μας καὶ στέλλει τὶς ἀκτῖνες του σ' ὅλο τὸν κόσμο, κι' δ καθένας ποθεῖ νὰ τὸ ἐπισκεφθῇ, νὰ γνωρίσῃ τὶς ἀπαράμιλλες δημοφιές του.

Μουσεῖο μας καὶ τόσα ἄλλα θὰ μείνετε κατενθουσιασμένοι.

Μόνον ἀν ἔλθετε στὸ νησί μας θὰ πεισθῆτε στὰ λόγια μου, καὶ θὰ μοῦ πῆτε ὅτι ἔγω πάρα πολὺ μεγάλο δίκαιο, ὅστε νὰ ἐπαινῶ τόσο πολὺ τὸ νησί μου.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΑΣΚΕΤΑ
Μαθήτρια τῶν Προτύπων τῆς
Παιδ. 'Ακαδημίας Ρόδου

Mία έπισκεψις στὸ Ροδίνι

Η έπισκεψις στὸ Ροδίνι είναι μιὰ πραγματικὴ ἀπόλαυσις, γιατὶ τὸ δημοφόρο αὐτὸ καὶ κοσμοξακουσμένο πάροχο είναι σὰν ἔνα κομμάτι παραδείσου στὴ γῆ. Η μαγεία

ἀλλὰ καὶ καφτερὲ ἀκτῖνες τοῦ φλογεροῦ οὐρανίου βασιλιᾶ, κουρασθήκαμε καὶ καθίσαμε σ' ἕνα πέτρινο παγκάκι ὅπου ἀπολαύσαμε τὸ μαγευτικὸ θέαμα τοῦ δάσους. Ἐκεῖ μπροστά μας ἦταν. ἡ λίμνη μὲ τὰ νούφαρα ποὺ τὰ ωραῖα χρώματά τους τρέαβούσαν σὰ μαγνῆτες

ταστικὰ σχήματα γεμάτα μυστήριο.

Ἐλναι ἀδύνατο νὰ δώσω μιὰ δλοκληρωμένη εἰκόνα τοῦ ωραίου αὐτοῦ δάσους ὃπου φύσις καὶ τέχνη ἐργάσθηκαν γιὰ νὰ κάνουν τὰ κάλλη του ἀσύγκριτα, διότι γιὰ τὴν περιγραφή του, χρειάζεται δυνατὴ παρατηρητικότητα καὶ ἐκφραστικότητα ποὺ δὲν ἔχω.

ΦΑΝΗ Θ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΤΑΟΤ

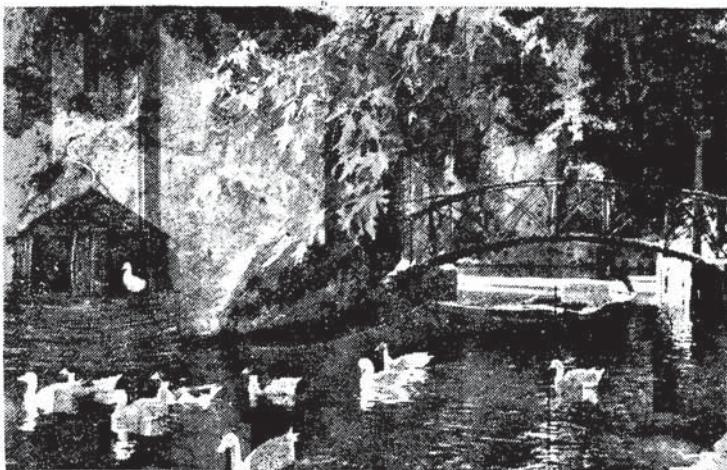
Μαθήτρια τῆς Στ' τάξεως τοῦ προτύπου τῆς Παιδ. Ἀκαδημίας Ρόδου

Στὸν «Προφήτη Ἡλία»

Χαράματα!.. Ἔνα αὐτοκίνητο γεμάτο κόσμο ξεκινᾶ μιὰ αὐγονοτιάτικη μέρα γιὰ μιὰ ἔκδρομή σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς τόσες δημοφρες τοποθεσίες τῆς Ρόδου. Βρίσκομαι καὶ γὰ μέσα στὴν συντροφιὰ ἀστὴ καὶ μέσα μον ἀναρρωτέμαι πότε ἐπιτέλους θὰ βρεθῶ στὸ δραμένο σημεῖο γιὰ νὰ μπορέσω μὲ τ' ἄλλα παιδιά μὲ φωνὲς καὶ τραγούδια νὰ ξεχνῶ καὶ νὰ χαρῶ τὶς δημοφριές τῆς φύσεως.

Ἡ διαδρομὴ είναι μακρινή. Ἔνας δημοφόρος φιδίσιος δρόμος ποὺ προκωφεῖ πλάι - πλάι μὲ τὴν γαλάζια θάλασσα ελγαὶ ἡ ἀρχὴ τῆς διαδρομῆς μας.

Τσεραχάδηκαν οἱ γαλανὲς ἀκρογυαλὲς γιὰ νὰ φανοῦν μποστά μας τὰ κάταστρα σπιτάκια τῶν χωριῶν. Οἱ μαγευτικὲς τοποθεσίες διαδέχονται ἡ

Ρόδος: Τὸ Ροδίνι

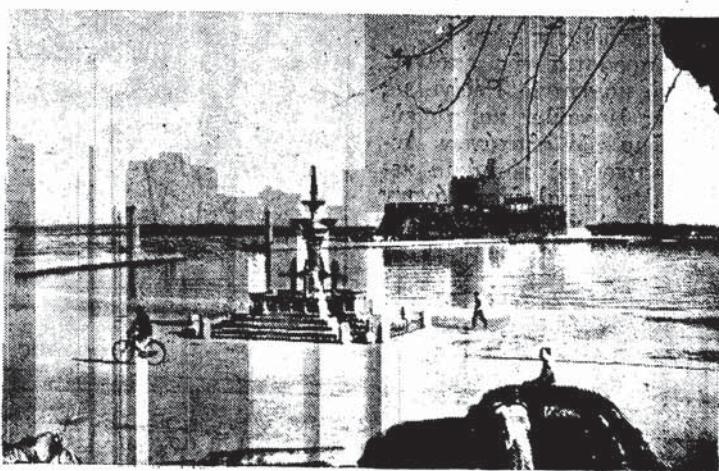
τὸν είναι ἀφάνταστη κυρίως τὴν αὐγὴ καὶ προπαντὸς τὴν ώρα ποὺ δὲ «χρυσὸς βασιλιᾶς» παρουσιάζει τὸ μεγαλοπρεπέστατο ἄρμα του ἀπὸ τὴν χρυσορρόδινη ἀνατολῆ.

Ἐνα πρωΐνὸ ἦταν ποὺ ἔκανα τὴν πρώτη μου γνωριμία μὲ τὸ ωραῖο αὐτὸ πάροχο. Μοῦ φάνηκε πὼς ἔβλεπα δνειρό. Δὲν μποροῦσαν τὰ ὀκτάχρονα ματάκια μου νὰ πιστέψουν, πὼς ὑπάρχουν τόσο ώραια τοπία στὴ ... Θαμπάθηκα ἀπὸ τὴν δημοφρά του, καὶ ἔτρεγα ἐδῶ κι' ἔκει μέσα στὸ δάσος, σὰν πεταλοῦδα. «Ολα μοῦ φαινόταν ώραια. Τὰ δυὸ παπούάρινα λιοντάρια του στὴν εἶσοδο μοῦ ἔκαναν τὴν ἐντύπωση δυὸ αὐστηρῶν φρουρῶν ποὺ φύλαγαν τὴν πύλη τοῦ «Παραδείσου» γιὰ γὰ ἀπαγορεύουν τὴν εἶσοδο στοὺς ἀιαρτωλούς. Τὰ πολύχρωμα παπαγαλάκια καὶ τὰ περήφανα παγώνια του καθὼς καὶ τ' ἄλλα ἔξωτικὰ πουλιά ποὺ είδα μέσα ἔδιναν μιὰ εῖναι μη καὶ πολὺ γαρωπὴ ὄψι στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ πάροχου. Πιὸ κάτω μιὰ βρυσούλα κυλοῦσε τὰ νάργαρα νερά της σ' ἔνα μικρὸ καὶ χαριτωμένο αὐλάκι.

Γυρίζοντας ἀπὸ μονοπάτι σὲ μονοπάτι ἀνάμεσα στὰ πρασινόφυλλα δένδοια, ποὺ μὲ τὴν δλόσια καὶ ὑπωλὴ κορμοστασιά τους μᾶς προστάτευαν ἀπὸ τὶς χρυσὲς

τὶς πολύχρωμες πεταλοῦδες καὶ σχημάτιζαν μιὰ ἀπερίγραπτη ἀρμονία χρωμάτων..

Ἄλλα καὶ τὸ ωστήριο τῆς νύκτας μέσα σ' αὐτὸ τὸ πάροχο δίνει

Ρόδος: Ο φάρος τοῦ Αγίου Νικολάου

ἔνα θέλιγητρο δνειρευτό. Πρὸ παντὸς ὅταν δὲ οὐρανὸς είναι φεγγαρόλουστος καὶ ξάστερος ὅπότε οἱ ἀσημένιες ἀκτῖνες μὲ τὶς ώχρες λάμψεις τους σχηματίζουν μέσα στὶς φυλλωσιές τῶν δένδρων. φαν-

μία - τὴν ἄλλη καθὼς δ δρόμος χάνεται πλω μας. Ποῦ νοῦς δμως γιὰ νὰ θαυμάσουμε δλα αὐτά;

«Ἐνα μονάχα ζητοῦμε ἐμεῖς.

Κάμπο γιὰ τανγνίδια. Ἐπιτέλους τὸ αὐτοκίνητο σταματᾶ. Μία πλατεῖα κι'

νότερα ένας δρόμος σκεπασμένος από πελώριες καρυδιές.

Ένας άρωματισμένος άέρας και τὸ γαργάρισμα κάποιας πηγῆς μᾶς κάνει νὰ πεταχθοῦμε κάτω απ' τις θέσεις μας. Τί δύορφιά!.. Τί δροσιά!..

Φθάσαμε, σκεφτήκαμε. 'Η φωνὴ δ. μως τοῦ σωφὲρ ποὺ φωνάζει «φεύγουμε», μᾶς κάνει νὰ ξαναπάρουμε τις θέσεις μας.

'Η λύτη εἶναι διάχυτη στὰ πρόσωπά μας. 'Ήταν τόσο δυορφα ἔκει!..

Ποῦ πάμε λουτόν; 'Ένας ἀνηφορικὸς δρόμος ἀσφαλτοστρωμένος δπως δλοι

ἄλατα, τὰ βουνά της καὶ τὰ περίφημα ξενοδοχεῖα της.

Δὲν βλέπω βέβαια πουθενά ἄλατα.

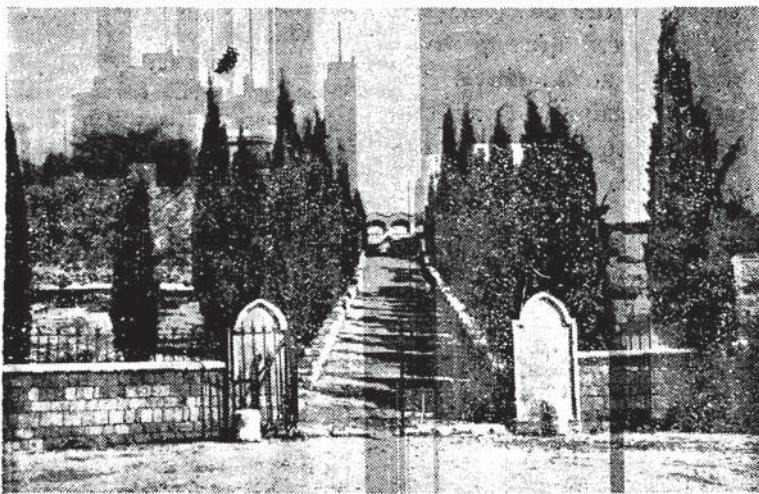
Τὶ σημασία δύμως ἔχει;

Μήπως τὰ γραφικὰ ξενοδοχεῖα ποὺ βλέπω αὐτὴ τὴ στριγμὴ μπροστά μου δὲν εἶναι δύμοια μὲ αὐτὰ ποὺ πολλὲς φορές ἔχω δῆ σὲ κάρτ - ποστάλ;

Κρυμμένα σχεδὸν μέσα στὸ πράσινο λές καὶ ἔχουν ξεχασθῆ ἀπ' τὸν ὑπόλοιπο κόσμο.

'Ένα ἔλαφι πιὸ κάτω μοῦ θυμίζει ὅτι βρίσκομαι πάλι στὴν Ρόδο.

Μεγάλο δυορφο δπως ἡ φύσι ποὺ

Ρόδος: Τὸ Ιστορικὸ μοναστήρι «Φιλέρημος»

σχεδὸν οἱ δρόμοι μας, ποὺ τὸν δείχνουν κάπως στενὸ τὰ δένδρα ποὺ τὸν στολίζουν ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὶα μᾶς κάνει νὰ ξεχάσουμε τὴν λύτη μας.

Εἶναι τόσο δυορφα ἀλήθεια νὰ ἀκοῦς τὸ αὐτοκίνητο ν' ἀγκομαχᾶ καὶ σὺ θρονιασμένος πάνω ξεκούραστος, χαρούμενος καὶ γελαστής μαξὶ μὲ τὴν πρωγήν δοσσά ν' ἀπολαμβάνῃς δλες αὐτὲς τὶς δυορφιές.

Καὶ δλο ἀνεβαίνουμε.

Ο δρόμος πίσω μας τὴν μιὰ φαίνεται σὰν μιὰ κάτασπρη κορδέλα καὶ τὴν ἄλλη χάνεται.

Πρόσινο, παντοῦ πράσινο, δπου κι' ἀν γυρίσης.

Ἄλλα τὸ αὐτοκίνητο ἐπιτέλους σταματᾶ.

«Ἐλαφος καὶ Ἐλαφίνα» εἶναι τὰ δύο ξενοδοχεῖα ποὺ πρωτοαντικρύζουμε μόλις κατεβίκαμε.

Βριτικμαστε λοιπὸν στὸν ξακουστὸ «Προφήτη Ἡλία»; Δὲν τὸ πυτεύουμε ἀκόμα.

Σταματῶ καὶ οίχνω μιὰ ματὶ γῆρω μου.

Θαρρῶ πὼς βρέθηται γιὰ μιὰ στιγμὴ στὴν μαγευτικὴν Ἐλβετία μὲ τὰ

τὸ περιβάλλει πλησιάζει τὸν κάθε ἐπισκέπτη λές καὶ θέλει νὰ τὸν καλωσορίσῃ. Μιὰ ἐπαυλὴ τραβᾶ τὴν προσοχήν μου. Εἶναι δύμοφφη. 'Εκεῖνο δύμως ποὺ δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ εἶναι τὸ θέαμα ποὺ ἀντίκρυσα ἀπὸ κεῖ πάνω. 'Ένας ἀπέραντος κάμπος ἀπλώνεται στὰ πόδια τοῦ βουνοῦ. 'Ένας κάμπος κατατράσινος μὲ κάτασπρα σπιτάκια σκοπισμένα ἐδῶ κι' ἔκει ποὺ μοιάζουν μὲ κοπάδια ἀπὸ κάτασπρα πρόβατα καὶ στὸ βάθος ἔκει ποὺ ἡ ματὶ χάνεται βλέπεις τὸ γαλάζιο φόντο τοῦ οὐρανοῦ νὰ σημηγῇ μὲ τὴν θάλασσα. 'Ένας κάκκινος δίσκος ποὺ βάφει μὲ τὰ παράξενα χρώματά τον δῆλη τὴν γύρω περιοχὴ σὲ κάνει νὰ ἀναρωτηθῆς : "Ἔχει βυθισθῆ κιβλας στὴν ύγρη θάλασσα ἡ βρίσκεται ἀκόμα στὸν θαμπό οὐρανό";

Τὸ χέρι καὶ τοῦ πὸ φημισμένου ζωγράφου εἶναι ἀδύνατον νὰ ἀποδώσῃ μὲ τὸση δυορφιὰ καὶ μεγαλοπρέπεια ένα ήλιοβασίλεμα στὸν Προφήτη Ἡλία.

Θεέ μου! Πέσσο δυορφο ἐπλασες τὸν κόσμο!..

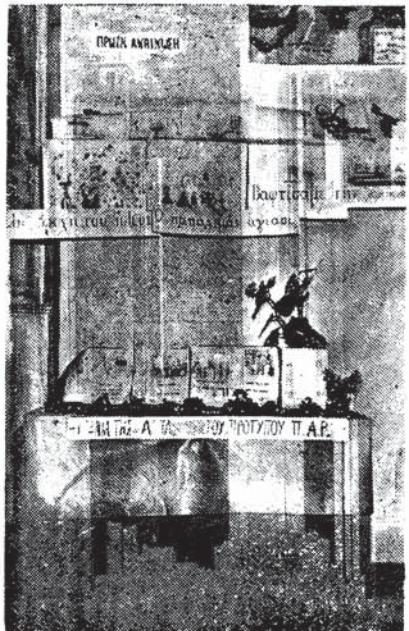
ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΔΙΑΚΟΓΙΕΙΣΤΙ ΙΩΝ

Μαθήτρια τῶν Προτύπων τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ρόδου

Μιὰ ματὶ στὸν κῆπο τῷρα τὸ Μάϊο

Τὸρα τὸν Μάϊο στὴν Ρόδο, τὸ σμαραγδένιο νησί, τὴν πρὸτη θέση τῆς δυορφιᾶς τὴν ἔχουν οἱ κῆποι. Σὲ κάθε σπίτι οἱ κῆποι εἶναι στὶς δόξες τους. "Ολα τὰ λουλούδια εἶναι ἀνοιγμένα. Μὰ οἱ παρθενικοὶ κρίνοι ἔχουν πάρει τὴν πιὸ τιμητικὴ θέση τῶν λουλουδιῶν. Εἶναι τοποθετημένοι στὶς σκάλες ἢ στὶς πόρτες τῶν σπιτιών, καὶ τῶν ξενοδοχείων. "Άλλοι κρίνοι πάλι εἶναι φυτευμένοι μπρὸ στὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα λουλούδια καὶ δίνουν ἔνα ξεχωριστὸ θέλγητρο.

Μὰ δὲν δυορφάνουν τοὺς κήπους μόνο οἱ κρίνοι. Τὰ γαρύφαλα τὰ τριαντάφυλλα τὰ μοσχομπίζελα οἱ βιολέτες καὶ ὅλα τὰ ἄλλα λουλούδια εἶναι κάτιοδε ἔξαιρετικό. Τὰ γαρύφαλα τὰ τριαντάφυλλα τὰ μοσχομπίζελα εἶναι τὰ πιὸ περηφάνα λουλούδια τοῦ κήπου γιὰ τὸ ἀρωμά τους. Καὶ οἱ παπαρούνες τί σᾶς λένε; Στέκονται στὸν κήπο δρομες δει-

Μιὰ γωνιά ἀπὸ τὴν αῖθουσα τῆς Α'. τάξεως τοῦ Προτύπου τῆς Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας Ρόδου

χνοντας τὰ κατακκόνια σκουφάκια τους καὶ τὰ καταπράσινα φορεματάκια τους σὰν νὰ εἶναι οἱ πιὸ δυορφες.

Οἱ πανσέδες σκύβουν τὰ μῶβ μὲ κίτρινα κεφαλάκια τους καὶ φαίνονται σὰν νὰ θέλουν νὰ δυορφήνουν τὸ πράσινο στρῶμα τῶν φύλλων τους. "Λ! τὶ ὥραια ποὺ εἶναι κάθε πρῶτη ποὺ ἀνοίγω τὸ παράθυρό μου καὶ αἰσθάνομαι τὸ μεθυστικὸ ἀρωμά των!

Πόση διαφορὰ ἔχουν οἱ κῆποι τῶν

Μιά χαρούμενη ήμέρα

‘Από ήμέρες ή κυρία μας μᾶς είχε υποσχεθή έναν περίπατο, άλλ’ ή δροχή δὲν μᾶς ἀφηνε:

‘Επι τέλους χθές ή τάξη μας ξεκίνησε γιὰ τὴν Ἀγία Τριάδα. Συγκεντρωθήκαμε στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου, μὲ τὰ σακκουλάκια μας στὸ χέοι καὶ ὑστερα μὲ γέλια καὶ θραγούδια, πήραμε τὸ δόρυ. Προχωρώντας βγήκαμε ἀπὸ τὴν πόλη καὶ πήραμε τὴν ἀνηφοριά. Ἀνεβαίνοντας τὸ λόφο, συναντήσαμε τὸ ὑδραγωγεῖο τῆς πόλης μας.

Πιὸ πάνω, εἶδαμε έναν τσοπάνο μὲ τὰ πρόσβατάκια του. Δεξιά μας κάτω ἀπὸ τὸ δόρυ μας, ἦταν ένα λατομεῖο ἀπὸ ἐκεῖ βγάζουν πέτρες γιὰ τὸ κτίσμα τῶν σπιτιῶν.

Τέλος φθάσαμε στὴν Ἀγ. Τριάδα. Ο δῶμα— ἦταν δύσκολος, άλλ’ ἐμεῖς δὲν κονρασθήκαμε. Μόλις φθάσαμε, μπήκαμε στὴν ἐκκλησία προσκυνήσαμε κι’ ἀνάψαμε ἀπὸ ἐνα κερί. Ἐπειτα βγήκαμε ἔξω καὶ σκορπίσαμε στὸν ἵσκιο τῶν δένδρων. Ἐκεῖ ἀδιάσαμε τὰ σακ-

κουλάκια μας καὶ φάγαμε μὲ πολλὴ ὁρεξη. Οἱ μητέρες μας, μᾶς είχαν βάλει τυρί, κεφτέδες, κεράσια καὶ ἀρκετὸ ψωμάκι. ‘Οταν τελείωσαμε, ή κυρία εἶπε: «Τώρα παιδιά νὰ μαξέψωμε ὅλα τὰ χαρτάκια καὶ νὰ τὰ κάψωμε». Δὲν ἦταν μόνο τὰ δικά μας χαρτιά, ἀλλὰ κι’ ἄλλα ἀπὸ πρίν. Σὲ λίγο οἱ φλόγες τὰ κατέστρεψαν ὅλα.

‘Ἐπειτα μὲ τὴν κυρία μας, μιλήσαμε λίγο γιὰ τὴν πόλι μας, ποὺ ἀπὸ ἐκεῖ ψηλὰ, μοῦ φάνηκε πολὺ δμορφη. Η πόλη μας μὲ τὰ δυὸ τζαμιά της φαινόταν σὰν δικέφαλος ἀετός. Η λίμνη ἦταν γαλανή καὶ τὸ νησὶ της, καταπράσινο.

‘Τστερα καθήσαμε στὰ πεζούλια κι’ ἀρχίσαμε τὸ παιγνίδι. Ήαίξαμε τὸ σπασμένο τηλέφωνο καὶ τὴν κολοκυνθιά. ‘Οποιος ἔχανε, τοῦ βάζαμε τιμωρίες. Τὴν Λούλα τὴν τιμωρήσαμε νὰ τραβήξῃ έναν χυρό. Μπροστὰ ή Λούλα καὶ παρα-

ρα τὴν ἀνοιξη καὶ ίδια πέρως τὸ Μάτιο ἀπὸ δλους τοὺς ἄλλους μῆνες!

ΜΑΙΡΗ Χ. ΚΟΛΟΚΤΘΑ

Μαθήτρια τῆς Ε΄ τάξεως τοῦ προτύπου τῆς Ηαδαγ. Ακαδημίας Ρόδου

ΣΤὸ ΡΟΔΙΝΙ

Τὸ Σάββατο ἐπήγαμε στὸ Ροδίνι καὶ ἐπαίξαμε. Καὶ οἱ πάπιες ἔπλεαν χαρωπα. Οἱ πάπιες εἶναι ὡραίες. Οἱ κούνιες ἦταν ὡραίες καὶ ἐπαίξαμε μὲ τὶς κούνιες. Τὶς ὡραίες ποὺ εἶναι οἱ κούνιες! Τὸ νερὸ τοῦ Ροδινιοῦ τρέχει σὰν ποταμάκι. Τὶς ὡραία ποὺ ἔτρεχε γλήγορα! Τὰ νούφαρα εἶναι μέσα στη Λίμνη. Τὰ λουλούδια ἐμένα μοῦ ἀρέσουν πολὺ.

Τὸ βαρκάκι ἔβαλε μέσα κάτι ἀνθρώπους.

Ἐμένα μοῦ ἀρέσει πολὺ ή ἐκδρομή.

‘Ηδελα νὰ είχα ένα σπίτι στὸ Ροδίνι.

Α.’ τάξις Προτύπου
Παιδ. Ακαδημίας Ρόδου

Μιά ἔκδρομὴ στὴν Κάμειρο

Τὸ φθινόπωρο εἶναι μιὰ πολὺ ὡραία ἐποχὴ κατάλληλη γιὰ ἐκδρομές. Εγὼ μὲ

πίσω ὅλοι ἐμεῖς μὲ γέλια καὶ χαρά, χορέψαμε πολύ. Η ὥρα ὅμως είχε παράσει καὶ ἔκεινή σαμε τώρα γιὰ τὰ σπίτια μας:

Τὶ ὅμορφη ἦταν αὐτὴ η ήμέρα::

3 Ιουνίου 1959

ΘΕΟΔΩΡ. ΜΑΤΡΟΜΜΑΤΗΣ

Βα τάξις 6) ξίου

“Ένα ἀνοιξιάτικο πρωΐ

Τοίου - τοίου ἀκούεται τὸ κελάδημα τοῦ χελιδονιοῦ, καὶ - καὶ - καὶ τῆς κότας, τάκ - τάκ τὸ κροτάλισμα τοῦ πελαργοῦ. “Ολα ἀντὰ μοιάζουν σὰν νὰ μᾶς λένε: — Ξημέρωσε πιὰ, ἐλάτε σηκωδῆτε.

‘Αμέσως πετάξομας ἀπὸ τὸ ζεστό μου κρεβετά, ντύνομαι καὶ βγαίνω ἔξω ἀπὸ τὸ σπίτι μου. Κάμποσα διτέρια τρεμόσθη: αν ἐκείνη τῇ στιγμῇ καὶ στὸ τέλος ἔσθησαν ἐντελῶς. Τὰ κροτάρια ἦταν βρεγμένα ἀπὸ τὴν πρωϊνή δροσιὰ καὶ τὰ λουλούδια δὲν είχαν ἀνοίξει ἀκόμη τὰ μάτια τους. Οἱ ἀέρας ἦταν πάρα πολὺ καθαρὸς καὶ μύριζε ὥραπα. Σὲ λίγο μιὰ ἀκτίνα τοῦ ἥλιου φανερώθηκε πίσω ἀπὸ τὸ βουνό σὰν νὰ ἔλεγε στοὺς ἀνθρώπους, τὰ λουλούδια, τὰ ζῶα νὰ ἐτομασθοῦν γιὰ νὰ δεχθοῦν τὸν βασιλιὰ ἥλιο. Καὶ νὰ σὲ λίγο οἱ πόρτες ή μιὰ μετὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη ἀνοιγαν καὶ ἀρχίζαν νὰ βγαίνουν ἀπὸ μέσα ἀνθρώποι γιὰ νὰ πάνε στὴ δουλειά τους. Ο ἥλιος τώρα είχε ἀνεβῆ στὸ χρυσό τον ἄρμα καὶ φάτιξε ὅλο τὸ μέρος. Τὰ λουλούδια τώρα είχαν ἀνοίξει τὰ πέταλά τους καὶ σκορπούσαν μιὰ γλυκεὰ μυρωδιά. Αὐτὰ είδα χθές τὸ πρωΐ καὶ μετά μητῆρα στὸ σπίτι μου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΙΓΚΟΠΟΤΑΟΣ

Τάξις Δ' 4) ξίου

‘Η λιμνούλα μας

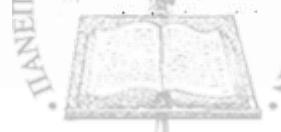
‘Η λιμνούλα μας ἔχει μέσα έναν βράχο ποὺ πετάει νερὸ καὶ ἐπάνω του κροτάρια.

‘Η λιμνούλα ἔνει καὶ καλάμια καὶ γύρω ἔχει φράγτη. Ἐξω ἀπὸ τὸν φράχτη ἔχει γλάστρες μὲ λουλούδια ἔχει καὶ μία σπηλιὰ ποὺ βγάζει νερό.

‘Εκεῖ μέσα στὴν λιμνούλα ἔχει καὶ πολλὰ ψαράκια μικρὰ καὶ μεγάλα ποὺ κολυμποῦν.

ΠΑΤΛΟΣ Κ. ΠΛΑΚΟΤΣΗΣ

Α' τάξις 6) ταξίου

Ο, ΤΙ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ

Ήρθε ο πατερούλης μου
ἀπό τὴν Ἀθήνα

Άπο τὴν περασμένη Δευτέρα έλειπε ο πατερούλης μου στὴν Ἀθήνα. Περιμέναμε νὰ γνωστὴ τὴν Κυριακή. Ή ἀγωνία καὶ ἡ χαρά μου ἦταν μεγάλῃ. Κι' ὅλο ρωτούσα τὴν μαμά: «Πότε θάρη, πότε θάρη;»

Τὸ μεσημέρι ἔκει ποὺ ἔπαιξα ἡ μητέρα μου, μοῦ φώναξε:

—Βίκη, Βίκη, ἥρθε ο μπαμπᾶς.

—Δὲν πιστεύω τῆς λέγω. Τότε ο μπαμπᾶς μοῦ φώναξε:

—Βίκη μου! Σκοτώθηκα ν' ἀνέβω τὶς σκάλες. Ό πατερούλης μου μὲ περιμένε γελαστὸς καὶ χαρούμενος. Μὲ πῆρε στὴν ἄγκαλιά του καὶ μὲ φίλησε πολλὲς φορές.

—Τὶ μοῦ ἔφερες; τὸν ρῶτησα.

— Σούφερα πέδιλα τελατὸν κρέμι καὶ παπούτσια γιὰ τὴν θάλασσα. Επειτα καθήσαμε νὰ φῆμε.

ΒΙΚΗ ΚΑΛΦΑΚΑΚΟΤ
τάξις Γ' 4) ξίου

Οι πελαργοί

Άνοιξις πιά. Ήρθε καὶ σκόρπισε τὴν χαρὰ καὶ τὴν εὐτυχία στὴ γῆ. Ήλθαν καὶ τὰ πουλιά. Σὲ κάθε κλαδὶ ἀκοῦς τιτιβίσματα. «Οπου καὶ νὰ σταθῆς θ' ἀκούσης φλύαρες φωνοῦλες.

Σχίζουν τὸν ἀέρα χαρούμενα. Α! νὰ τώρα ένας πελαργὸς στέκεται στὸ ξενὸν πόδι καμαρωτὸς - καμαρωτὸς καὶ ἀρχίζει νὰ κροταλίζῃ. Τάκ, τάκ, τάκ, τάκ. Τστερα προχωρεῖ καὶ πάει στὴν φωλιά του.

Έκατοσ. Πὼ - πὼ καὶ τί μεγάλο φάμφος έχει, εἴπα μὲ τὸν νοῦ μου.

Καὶ τὶ λαμπτερὰ μικρὰ ματάκια ποὺ σὰν μικρὲς λαμπτίσεις λάμπουν ζωηρά.

Καὶ νὰ τώρα φάνηκε ὁ κύρος - λέλεκας μὲ μερικὰ ξύλα στὸ φάμφος του.

Έφτιαξε τὴν φωλιά τους γιατὶ ἔλειπε κάτι καὶ ἔκατοσ νὰ ξεκουρασθῇ.

—Πολὺ κονφρόσθηκα σήμερα. Νά, φέρω δῆλη τὴν ἡμέρα ξύλα, γιὰ νὰ φτιάξω τὴν φωλιά. Τώρα δές ξεκουραστῶ καὶ λίγο, θὰ εἴπε δὲ πελαργός. Μὰ θὰ πῆτε, μιλοῦν τὰ ξώα; Όχι, όχι.

Μὲ τὶς κινήσεις ποὺ έκανε καταλάθιανα τὶ ξελέγε. Μετὰ ἀπὸ λίγο ἥρθε καὶ ἡ πελαργίνα. Δίπλωσε τὶς φτερούγες της καὶ ἔκατοσ δίπλα στὸν πελαργό.

Ἐγὼ είχα μιὰ δουλειὰ καὶ συνέχισα τὸν δρόμο μου.

ΕΤΔΟΞΙΑ ΜΑΤΑΚΙΑΔΗ
Τάξις Δ' 4) ξίου

Ο ἀδελφούλης μου

Ο ἀδελφός μου γεννήθηκε φέτος στὶς 15 Απριλίου. Μὲ πόση λαχτάρα τὸν περιμέναμε καὶ μὲ πόση χαρὰ πήγαμε τὴν ἴδια μέρα καὶ τὸν εἶδαμε!

Ήταν ἔνας μικρὸς καὶ ὅμορφος μπέμπης. Έπινε γαλατάκι ἀπὸ τη μανούλα μας. Τὸν φιλήσαμε στὰ μαλλάκια του καὶ τοῦ εὐχηθήκαμε νὰ ζήσῃ χίλια χρόνια εύτυχισμένος. Νὰ μεγαλώσῃ γρήγορα νὰ παιξωμε τρελλὰ καὶ ὅμορφα παιγνιδάκια.

Τώρα ἔχει μεγαλώσει ἀρκετά, κοντεύει νὰ κλείση τοὺς δύο μῆνες. Τὰ ματάκια του μᾶς κυττάζουν δρυδάνοικα, ἀλλὰ δὲν καταλαβαίνει νὰ παίξῃ μὲ τὰ παιγνίδια ποὺ τὸν φέρανε.

Η μανούλα ἀσχολεῖται ὅλη τὴν ήμέρα μ' αὐτόν.

Έμεις τὰ ἀδελφάκια του τὸν καμαρώνομε ποὺ μεγαλώνει καὶ παρακαλούμε τὸ Χριστούλη μας νὰ μᾶς τὸν φυλάρη πάντοτε καλά.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΠΑΠΑΣΠΤΡΟΤ
Β' 4) ξίου

Ένας περίπατος

Η ἀνοιξη, πανώρια, γαλανὴ θεὰ ἔγγιζε τὰ πάντα ἀπαλά, δίνοντάς τους χαρά, ζωή, εύτυχία.

Μᾶς ἥρθε φορτωμένη μὲ τὰ ωραῖα λουλούδια της ποὺ σκορπίζουν τὶς γλυκές τους εὐωδίες.

Εἶναι μιὰ νυφούλα ποὺ μένει κι' αὐτὴ στὴ γῆ μας τρεῖς μῆνες: τὸν Μάρτιο, Απρίλιο καὶ Μάϊο.

Αποφασίσαμε λοιπὸν καὶ μεῖς νὰ πῆμε ἔναν περίπατο μὲ τὸν μπαμπᾶ στὰ λειβάδια.

Έσκινήσαμε τὸ ἀεράκι φυσούσε σιγά καὶ δρόσιζε τὸ πρόσωπό μας. Τάπουλάκια στὸ δρόμο μᾶς ἔψελναν τὸν πρωΐνό τους ύμνο.

Τέλος φτάσαμε στὸ λειβάδι. Εἶχε φορέσει τὸ καταπράσινο πέπλο του καὶ ἐπάνω του καθόταν καμαρωτὲς οἱ παπαρούνες, ἐνῶ οἱ μέλισσες ἔτρεχαν ἀπὸ λουλούδια σὲ λουλούδια. Τὰ κυριάκια στεκόταν καμαρωτὰ σὲ ἀντίθεση μὲ τὶς ντρο-

παλὲς παπαρούνες.

“Όλα αὗτὰ τὰ δροσίζει τὸ μικρὸ ρυάκι ποὺ τρέχει ἀδιάκοπα μουρμουρίζοντας. Νομίζει κανεὶς πῶς λέγει τὰ μυστικά του.

Ο κάμπος σκορπίζει χιλιάδες παραδεισένιες, γοητευτικές, μεθυστικὲς εύωδιες.

Πιὸ πέρα στὶν πλαγιὰ ὁ βοσκὸς λαλοῦσε τὴν φλογέρα του καὶ τὰ ἀρνάκια χοροπηδούσαν χαρούμενα.

Σὲ μιὰ πρασινάδα ἐστρώσαμε νὰ φᾶμε, τὰ τρόφιμα ποὺ εἶχαμε φέρει μαζί μας.

“Οταν τελειώσαμε ἐπήγαμε σὲ ἔνα ἄλλο λειβάδι, ποὺ ἔβοσκαν τὰ ἀρνάκια. Τὰ ἀρμονικὰ κουδούνια τους μαζί μὲ τὰ κελαδήματα τῶν πουλιών ταίριαζαν μιὰ ὄραια μουσικὴ. Τὸ κοπάδι τὸ ἐφύλαγαν δίο μεγάλοι μαντρόσκυλοι.

“Οταν μᾶς εἶδαν ἐγαύγισαν ἀγριεμένα.

Πιὸ πέρα βοσκοῦσε ἔνας γάιδαρος στὴ χλόη καὶ ἤταν τρισευτικισμένος.

Τὸ δειλινὸν ἀρχισε τὸ ἀρμεγμα. Οι τσοπάνηδες κάθησαν στὴν πύλη μᾶς στρούγκας καὶ ἔπιαναν ἔνα - ἔνα τὰ πρόβατα καὶ τὰ ἀρμεγγαν.

Τὶ ἥρεμα κυλάει ἡ ζωὴ στὶν ἔξοχῃ!

Αν μπορούσαμε θὰ μέναμε παντοτινὰ ἔκει.

Μὰ ἡ νύκτα σκόρπισε τὰ μαῦρα πέπλα τῆς καὶ λυπημένοι γιὰ τὴν ἀναγώρηση, ἀλλὰ καὶ χαρούμενοι γιὰ δσα εἶδαμε, πήραμε τὸν δρόμο τοῦ γνωσμοῦ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Α. ΚΩΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΤ
Γ' τάξις 6) ξίου

Τὰ φίδια

— Ηγήγαινε στὴν ἀποθήκη νὰ πάρεις τὸ καζάνι, μο νείπε ἡ μάνα μου.

Έγω ἀνύποπτη πῆγα. Κοντὰ στὸ μέρος ποὺ ἤταν τὸ καζάνι ἤταν καὶ ἡ σούβλα. Πῆγα νὰ ἀπλώσω τὸ χέρι μου γιὰ νὰ τὸ πάρω. Τὰ μάτια μου ἔπεσαν στὴν σούβλα ποὺ τυλιγμένο βρισκόταν ἔκει ἔνα φίδι. Μ' ἔπιασε τέτοιος τρόμος ποὺ κατακίτων ἔτρεξα έξω. Ήταν πράσινο. Τὸ φίδι μὲ τὸ θύρωντο ποὺ έκαναν ἔφυγε. «Τστερα μπῆκα πάλι στὴν ἀποθήκη, πήρα τὸ καζάνι καὶ βγῆκα έξω. Καθὼς

δημιώς έκανα νὰ κλείσω τὴν πόρτα πέφτει τὸ ἴδιο φίδι στὸ χέρι μου.

Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν φοβήθηκα παρὰ πῆρα τὸ σίδερο ποὺ κλείνουμε τὰ παραθυρόφυλλα καὶ ἀρχισα νὰ σκέφτωμαι πῶς θὰ τὸ σκοτώσω. Σφύριζε δυνατὰ καὶ ἀνοιγε τὸ στόμα του. Τὸ σφύριγμα αὐτὸ τὸ ἄκουσε καὶ ἡ μάνα μου καὶ κατέβηκε κάτω νὰ ἰδῃ τὶ εἰναι. "Οταν εἶδε τὸ φίδι πῆρε μιὰ γλάστρα ποὺ τὴν βρήκε μπροστά της καὶ τὴν ἔριξε στὸ φίδι. Δὲν τὸ πέτυχε δημιώς.

Αὐτὸ τῶρα μὲ περισσότερη μανία ἀρούσε νὰ μὲ πλησιάζῃ πιὸ πολὺ. Κατάφερα τότε καὶ ἔβαλα τὸ σίδερο μέσα στὸ στόμα τοῦ φειδιοῦ. "Οπως πῆγα νὰ τὸ βγάλω μὲ δύναμη κόντεψε νὰ φύγη τὸ ἔνα του δόντι.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ μιλοῦσα μὲ τὴν μάνα μου τὸ φίδι ἥλθε τόσο κοντά ποὺ τοῦ δόθηκε ἡ εἰκασία νὰ μὲ τσιπήσῃ. Μὲ μιὰ κλωτσιὰ δημιώς ἀπότου ποὺ τοῦ ἔδωσα ἔγῳ ἔπεισε ἀναίσθητο κάτω ἀπὸ τὴν σκάλα.

"Οταν τὸ κοίταξα σκέφτηκα καὶ εἴπα μὲ τὸ νοῦ μου. Τῶρα κατίλαβα ἀπὸ ποὺ ἔογονται τὰ φίδια. "Επογονται ἀπὸ ἔνα πέος ποὺ εἶναι πίσω ἀπὸ τὰ λοιλόδια. 'Έκεινο τὸ μέοις ἔνει ὥηλά δὲνδηνα καὶ ψηλά χόρτα. 'Απὸ κεῖ ἔονται.

Τὸ πεοιστατικὸ αὐτὸ δὲν θὰ τὸ ξεγάσω ποτέ.

ΕΤΤΕΝΙΑ Γ. ΕΤΣΤΡΑΤΙΑΔΟΥ
τάξις Δ' 4)ξίου

Η κερασιά

Τὸ κουκούτσι ἀπὸ τὰ κεράσια τὸ παίρνουμε τὸ συτεύομε καὶ φυτώνει μία μικρούλα κερασούλα. Μὲ τὰ κεράσια ἡ μαμά μας φτιάχνει ὠραῖο γλυκό.

Τὰ κεράσια ὅταν βγαίνουν δὲν εἶναι κόκκινα, εἶναι πράσινα. 'Η κερασιά μᾶς δίνει τὰ κεράσια της. Τὰ πουλάκια πηγαίνουν καὶ τσιμοῦν τὰ κατακόκκινα κερασάκια.

Τὰ φύλλα τῆς κερασιᾶς εἶναι μακρόστενα καὶ πριονωτά.

'Η μαμά μας τὰ κεράσια τὰ φτιάχνει καὶ μαρμελάδα.

'Η κερασιά στολίζει τὸν κῆπο μας

Γιάννινα 15 'Ιουνίου 1959

ΑΣΗΜΙΝΑ ΠΤΡΚΑΤΗ

Α' τάξις 6)ξίου

Πῶς πέρασα στὸ Νησί

Χθὲς πήγαμε ὅλα τὰ παιδιά τῆς πρώτης τάξεως καὶ τῆς τρίτης ἐκδρομῆς.

Ξεκινήσαμε πήγαμε στὸ μῶλο ἐκεῖ μπήκαμε στὴ βενζίνα καὶ πήγαμε στὸ νησί. 'Εκεῖ πέρα εἰδαμε τὸ σπίτι τοῦ 'Αλῆ - Πασᾶ ποὺ τὸν σκότωσαν.

Πήγαμε στὸ κρυφὸ σχολιὸ μετὰ ἀνεβήκαμε στὴν κορυφὴ τοῦ λόφου. 'Απ' ἐκεῖ φαίνονταν τὰ Γιάννινα σὰν δικέφαλος ἀϊτός. 'Έκεῖ ήταν καταπράσινο χορταράκι. Γυρίσαμε στὰ σπίτια μας πολὺ εὐχαριστημένοι.

Γιάννινα 5 'Ιουνίου 1959

ΜΑΝΩΛΑΚΗΣ Α. ΣΑΡΡΑΣ

Α' τάξις 6)ξίου

Η χελιδονοφωλιά

Στὸ σπίτι τῆς θείας μου κάτω ἀπὸ τὴ στέγη τῆς βεράντας δύο χελιδόνια ἔχτισαν τὴ φωλιά τους. Τὴν ἔχτισαν σιγὰ - σιγὰ κουβαλῶν τας λάσπη, ξυλάκια, φτερά. Μετὰ γέννησαν ταῦνά τους, τὰ κλώσισαν κι' ἔβγαλαν χελιδονάκια. Οἱ γονεῖς τους μὲ ναρὰ τοὺς φέρονταν τὸ φαγητὸ καὶ τὰ προσέχουν πολὺ.

PENA MIXOT

Μαθήτρια Α' 4)ξίου

"Εγιναν τὰ κορόμηλα!

'Απὸ πολλὲς ἡμέρες τὰ κορόμηλα μεγάλωσαν κάπως καὶ τρώγονται. 'Αλλὰ εἶναι φρούτα ποὺ ἡ μαλά δὲν μᾶς ἀφήνει νὰ φάμε. Μᾶς μαλώνει καὶ μᾶς λέει ὅτι θὰ ἀροωστήσωμε.

'Τράργει καὶ στὴ γειτονιά μου μία κορομηλιά. Κάθε μεσημέρι καὶ βράδυ μαζεύονται ὅλα τὰ παιδιά ἐκεῖ καὶ φωνάζουν.

'Η σπιτονοικούντα τὰ μαλώνει, ἀλλὰ αὐτὰ κρυφὰ ἀνεβαίνουν στὸ δένδρο καὶ μαζεύουν κορόμηλα.

ΦΩΦΗ ΤΣΟΛΙΓΚΑ

Μαθήτρια Αης 4)ξίου

Η κερασιά μου

"Οταν πρωτανθίζει ἡ κερασιὰ φαίνεται σὰν νυφούλια.

Μὲ τὰ κεράσια κάνονται ὠραῖο γλυκό.

'Η κερασιὰ εἶναι πολὺ χρήσιμη.

"Οταν γίνονται τὰ κεράσια θὰ τὰ κόψουμε καὶ θὰ τὰ φάμε.

'Έγω φύτεψα μιὰ κερασιὰ κοντά στὸ κοτέτσο.

Στὴν κερασιὰ πᾶντες τὰ πουλάκια καὶ τσιμοῦν τὰ κεράσια της.

Γιάννινα 5 'Ιουνίου 1959
ΤΙΜΟΛΕΩΝ Κ. ΓΙΑΝΝΗΣ
Α' 6)ξαταξίου

Η λιμνούλα μας

'Η λιμνούλα μας ἔχει πολλὰ φαράκια ποὺ κολυμποῦν στὸ νερό. 'Η λιμνούλα γύρω - γύρω ἔχει φράχτη καὶ λουλούδια. 'Η λιμνούλα ἔγει ἔνα βράχο ποὺ ἔχει συντοιβάνι καὶ πετάει νερό. "Εγει πολλὰ καλάμια καὶ λουλοιδάκια γύρω γιὰ νὰ διορφαίνη. Είναι φτιαγμένη μὲ τσιμέντο.

Γιάννινα 9 'Ιουνίου 1959
ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΦΑΚΑΤΣΕΛΗΣ
Α' τάξις 6)ξίου

Πῶς πέρασα στὸ Νησί

"Εχθὲς πήγαμε στὸ νησί καὶ πεόσαμε πολὺ διορφα. Στὸ νησί δέταν κατεβήκαμε πήγαμε στὸ σπίτι τοῦ 'Αλῆ - Πασᾶ.

Μετὰ κατεβήκαμε σὲ μιὰ βουσούλα καὶ φάγαμε μὲ δρεξην. Πήγαμε καὶ στὸ κρυφὸ σχολεῖο. Μετὰ μπήκαμε στὴ βενζίνα καὶ πήγαμε στὴ Ντοαιπάτοβα.

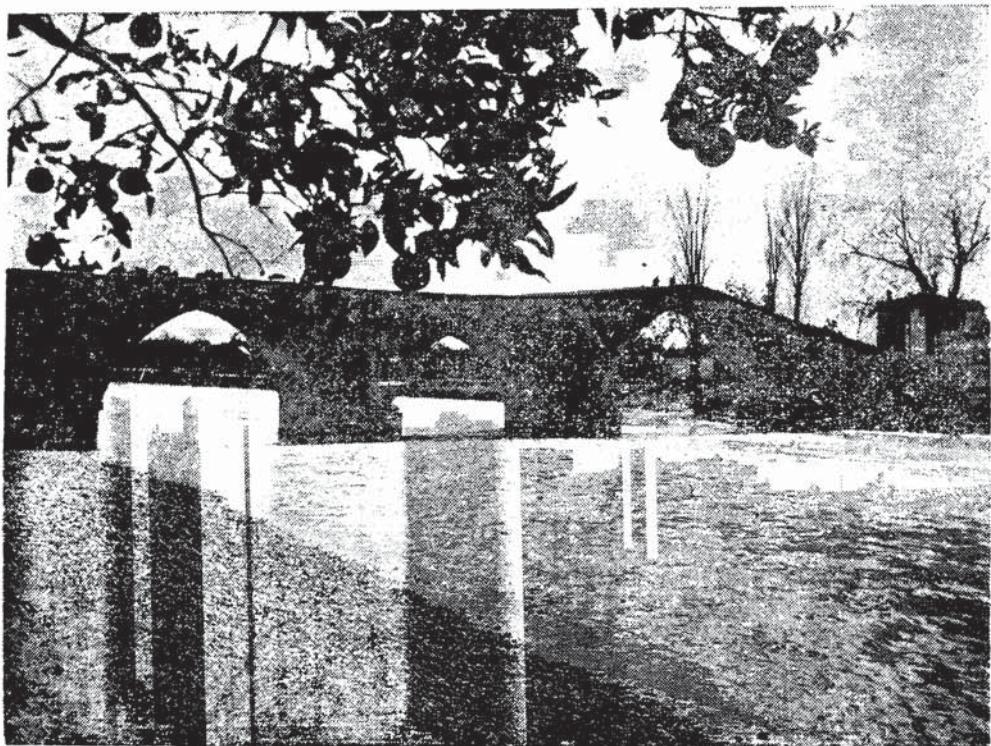
ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΣΙΔΗΣ
Α' τάξις 6)ξίου

Τὸ ψυγετό μας

Σήμερα ἡ μητέρα μου εἶναι πολὺ εὐγαριστημένη. 'Ο μπαμπάς μου πήγε στὴν ἀνοιὰ καὶ ἀγόρασε ἔνα ψυγεῖο. 'Αλλὰ τὰ μικρά μου ἀδελφάκια ἀνοίγουν κρυφὰ τὴ βρύση καὶ τοέγει νερό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΛΕΡΗΣ
Μαθήτης Α' 4)ξίου

Λόγω πληθώρας θληστής ἡ εύθυμη στήλη μας, τὰ σταυρόλειξα κλπ, ἀναβάλλονται γιὰ τὸ ἐπόμενο φύλλο.

Τὸ ἱστορικὸ Γεφύρι τῆς "Αρτας"

